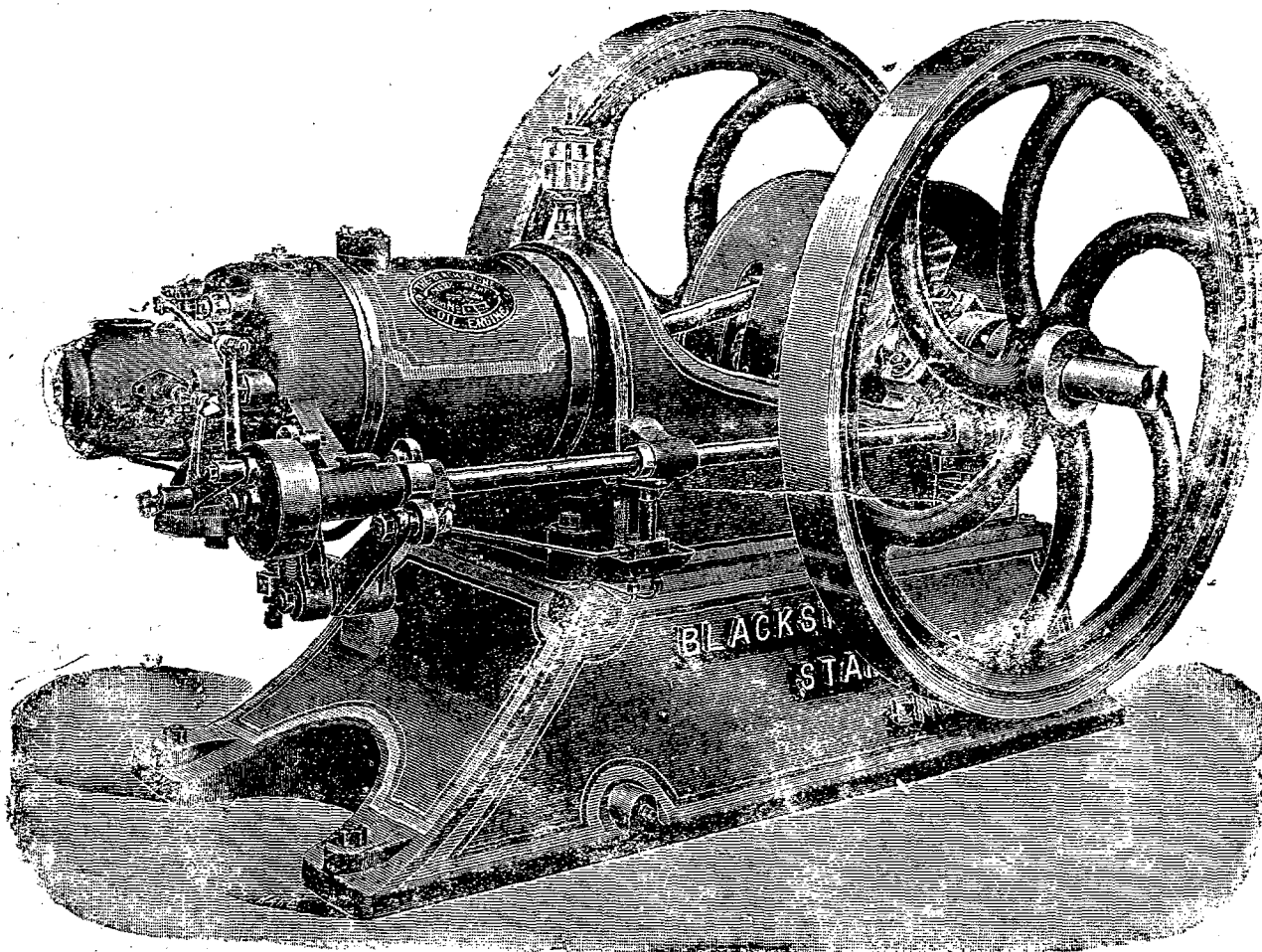

309914

వ తి ది న ము వ క టిం వ (బ డు ను

Vol. 7. } జన్మ పట్టణము 1920 వ సంవత్సరం ఆగస్టు నెల 13 తేది శుక్ర వారము } No. 112.
సంపుటము. 2 } రాష్ట్ర సామాన్య సంవత్సర అధిక శ్రావణ మాస బహుళ అమావాస్య 30. } సంచిక ౧౧౨

అమృతం జనము

తలనొప్పిలకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది. ఇతర వీరిధమైన నొప్పిలను కూడ మా అమృతం జనమును వాడి వంత మాత్రమున కయమగును. చుట్ట 10-10-0 ఆరణ్యం

బ్లాకు స్టోను ఆయిల్ ఇంజనులు.

కొరతనాయిలు, క్రూడు ఆయిలు మున్నగు చమురుల నువయోగించి వనిచేయునట్లు తయారు చేయబడినవి.

ఈ రాజధానిలో అనేకమైన బ్లాకు స్టోను ఇంజనులు వనిచేయుచున్నవి. యజమానులకు మంచి తృప్తినిచ్చినది. పూర్తియైన వివరములకును ధరలకును నడ మాకు వ్రాయుడు.

సోలు ఏజంట్లు:

మార్షలు నన్ను & కో., (ఇండియా) లిమిటెడ్.

1808

ఇంజనీయర్లు

నెం. 9, సెకండులైను బీచ్, మద్రాసు.

చౌంబాయి, బెజవాడ, లాహోరు, లంకాపూరు

మోహనిలైము రు 0-12-
తామరలైము 0-6-0
తంబూనైము 0-3-0

అమృతం జనం డిపో:

కీ, తంబూనైము డిపో, మద్రాసు.

టి. సి. యన్.

710

పరిమళానంద నన్యము.

నెం. 1 కేరళ (24 రు) 0-14-0, డి. సి. ఖర్చు 0-8-0
12 దట్టలకు రు 2-8-0 " " 0-8-0

మేలైన మద్రాసు సాదానన్యము.

నెం. 1 కేరళ (24 రు) 0-14-0, డి. సి. ఖర్చు 0-8-0
నెం. 1 కేరళ (120 రు) 2-8-0, డి. సి. ఖర్చు 1-0-0

టి. సి. నాగలింగప్ప అండు కంపెనీ,

4 రంగులకోకిలి, పాడ్యుటత్తుక్ పాడ్డు, మద్రాసు.

160 పుటల పుస్తకము ఉచితము

ఆరోగ్యమును కాపాడకుండును పొందుటకు స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను అనుసరించుటకుననే కలుగుచున్నది. ఈ ఉత్తమ మైనపుస్తకము ఆరోగ్యమార్గమును కలుగజేసి కఠినపూర్వమును, దృఢశాస్త్రమును, ఆయోగ్యత్వమును ఇప్పించును. ఈ పుస్తకము యిశామగా నీయబడును. పోస్టుచార్జి యును మేము భరింపి వంపెదము వెంటనే వ్రావకోరెదము. (219)

వైద్యశాస్త్ర మునీశంకర్ గోవిందజీ,
ఆరోగ్యనిపుణుడౌను, 157, (రాడ్స్, మద్రాసు.

తెలుగుభాషలో గ్రాంతదారులు

1. ఆచలాయతనము. [స్మృతినిష్ఠాధుని శాటకమున కాంధీకృతి] వేలూరి చంద్రశేఖరం రి. ఏ. గ్రంథకర్త. 0-12-0
2. మార్కటక [తమిళము] 0-12-0, 3. ఉత్తర హరిహరకవి రచన 1-0-0, 4. కృతకములకము 0-4-0, 5. మాధవశర్మ [అంధ్రరాజుల గుర్తిన శతాంశశాటకము] [కేశవశాని శివరామకవి] 0-12-0, వేలూరిచంద్రమూలయము.

(Velury Publishing House.)

వివాద. తెలప్రాలు పోస్టుకృష్ణ.

అమృతం జనం డిపోవారి జ్ఞాపకాలయమునందు అమృతం జనం, తామరలైలము, మోహనిలైలము, దంతచూర్ణము మొదలగు ముఖ్యపదములే గాక, ఇతరము లగు మందులు కూడ అనేకము లున్నవి. కావలసినవారు కేటలాగును తెప్పించి చూడవచ్చును. కేటలాగునకు వ్రాసినచో తక్షణం పంపెదము.

తిరువళ్ళిక్కణి బీటి చుక్కరళ

మనము దొరతనము వారికి సహాయపడిన మంత్రాదులు దురాంత
ములకు శత్రువులును కలుగజేయుదురనియు, మున్నాముల
కురుభావమును గొరవించెదరని విశ్వాసముతో నున్నవాడనై
దొరతనమువారికి తోడ్పడవలయునని ప్రయత్నము ఆచ్యుతసరళు
కాంగిగనుసభలో ఉత్సాహపూరితులగు జేసినది సార్వభౌ
ముని ప్రకటనమువలన శత్రువులకు కల్గు ననుకొన్నాడను.
అశ్చ్యుతి కృష్ణుడాయెను. ముప్పేగు వారి ఉపశ్యాసములు.
మనకు ఆకాభంగమును కలుగజేసినది. కాన మన ఆత్మగౌరవ
మును మన్నించి మనకు శత్రువులమును కలుగజేయ నురవరకు
బలకత్తరువుగు మన ప్రభుత్వమువారికి సహాయ తోడ్పాటును,
మానవలయును. పాలకులు పాలితులకు ఆశ్వాసమును కలుగ
జేయునపుడు పాలితులు పాలకులకు తోడ్పడుటకు మనకాశ్రు
ములు అంగీకరించవు. ప్రభుత్వమువారు మన మానక
స్వత్వమును చూపగొన్నపుడు మనము సహాయ నిరా
కరణమునై ప్రయోగించవలయును. (ప్రత్యేక జేకియ మహాబన
సభ సమావేశ ముకువరకు సహాయనిరాకరణ వాదమును ఆపు
జేయవలయు నని కొంతమంది వాదించుచున్నారు. ఒకత్వక్షిగ
వాకిది బద్ధమేకాని నేను ముసలమానులకు వదిలమను భర్మ
కర్త ప్రతినిధి నహించినాడను. వాడు నన్ను సమ్మతించియు
న్నాడు. వారి జేవి తా కయములకు నాపై
ఆధారపడియున్నాడు. అట్టితరినేను
వారిని ప్రత్యేకజేకియ మభాసభా తీర్మానమువరకు వేది
యొండవలయునని నుడుకు. సామానించజాలను. ప్రత్యేకజేకియ
మహాసభాభిప్రాయము నున్న మనముండి యభిప్రాయమే కాన
భిన్నాభిప్రాయములకు బైదక అందఱును సహాయ నిరాకర
మును అనుబంధించు టకుసరము. ప్రత్యేక జేకియమహాసభలో

సహాయ నిరాకరణము కొనసాగించుచున్నందున మన ల్యాండ్ ఇంజనీరింగును లేక పోవలసివచ్చును. కాన అంత వరకు మనము ఆగ నవసరము లేదు. సంకటి నందర్భయమును తెలిసియు అంతవరకు ఆగవలయు సహాయ సహకారము.

సహాయ నిరాకరణకు దృఢత్వము.

రాష్ట్రము నూతన కానకభల బహిష్కరింపుడు. సభలకు అభ్యర్థనలు గుండగూడదు. నాయకులు ప్రజలకు చక్కని మార్గమును నిరూపించి దానిని కాపుట భర్తవము. అభ్యర్థనలు గుండి సహాయనిరాకరణమును చేయవలెనని అర్థము లేదు. సహాయ నిరాకరణమును చేసే దెప్పింపుట చేయవలెనని నాయకులు రాష్ట్ర యేర్పరచుకొన్న కలలో కాదు. చిట్టచివరికి కొనెదరు. బ్రిటిషును ప్రభుత్వమునాడను ఇష్టము మరలమును అభ్యర్థనలు గావించి. దానిని తొలగించునీ క్షయించుకొనలేదు. మహాబలిరాగములకు ఉత్తరవాదులను దోషులను దండించు దలచుకొనలేదు. కాన వారివలలో తగిల్చిన కడుడు. కాననభలము జూచి వ్యామోహములు గాదు మిరవాదులుగాని జాతీయవాదులుగాని సభలకు బోయిన పోనిందు. దుష్టాచారములు ఇద్దరియందును గలరు. జాతీయవాదులు సభలకు బోతున్న మిరవాదులు బోయెదరని భయపడ సహకరము లేదు. భర్తవమును దీ ప్రయోజనములకు సరకుగా గూడదు. నా మనో నిశ్చయము నాకు గలదు. ఇతరులు ఇంకొక మార్గము సవలించింప అవలించు గాక! నా మాటలను కోల్పోవుటకంటే నాకు మరలము ప్రేమగర్భము. కాన సభలకు పోతు. నైనుండి మనము విత్తులెత్తితిమీ ని సహకారమును బోధించుటకు పోవుచున్నాము. ప్రభుత్వమునాడు సర్వాధికారము చాచుకొను తేనుకొన్నపు న్యాయవాదులు తమ కృత్రిని మానుకొనవలయును. గౌరవ పరమము వర్ణించుడు. మన న్యాయవాదులే సక్రమపద్ధతులను కాంటిని ఏర్పరుచుగలరు. మనమే న్యాయమును, స్వతంత్ర న్యాయమును, నిష్కళంకముగా బడయగల్గుచును. ప్రభుత్వపు పాతకాలలకును, కలకాలలకు పిల్లలను, విద్యార్థులను విద్యుత్తు బంధకుడు. వారిని మాన్పించుడు. ఈ కలకాలలకు మనము తేనుకొనుకొని, నాకర్మము చేయుటకు నియమించబడినది. బిరుదావలము వివర్ణింపుడు. బిరుదములను కపించుటచే మన జాతీయగౌరవము పోయినది. అన్యాయమునకు అనుకూలము న్యాయము కలగజేయుచున్నది. మనము భారతజాతిని ఉద్ధరించుకొనెను సహాయనిరాకరణమును అనుకూలించవలయును. మహామృదీయలందరూ తమ బిరుదములను త్యజించవలయును నని హితమొనగుచున్నా దను ప్రజలు ప్రేమించి విప్లవకాలము నందలై మనజేతుకలయును కాని మనకు రాష్ట్రవ్యవస్థ అవసరములేదు. ప్రభుత్వపు గండర గోళమునుండి కాంటిని నెలకొల్పవలసియున్నది. మనకు విప్లవము అవసరములేదు. ఈ అన్యాయమునుండి ప్రజలకు న్యాయమును మనము కలగజేయవలయును. దీనికి కాంటి యంతమైన సహాయ నిరాకరణమే సాధనము. మనకు వర బోవుట గూడ అవసరములేదు. ఇతరులపై చిటికిన ప్రేమను గూడ నెత్తులనెన వలెదు. మన ప్రభుత్వమునాడు విధానములు నీతివాద్యములుగను అన్యాయముగ నున్నవి. నేను చక్కగ యూహించుచు నున్నాను. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకు నేను సహాయనిరాకరణమునకు గావించిన మహాకారమును మాంటేగు అసంతరము వచ్చుకాదు గ్రహించగలరు. మన జాతీయ గౌరవమునకు భంగకరముగా కరిగిమించెడి (ప్రిన్సిపల్) వెల్పు రాకను నేను అంగీకరించను. మోటుబలమును మనము వినియోగించరాదు. ఎంతసేపు పతచార సాంప్రదాయమును అనుసరించి విజయమును గాంచవలయును. నేను దైర్య భాదముగాను. నేను మీ కంటి సాధారణ మానవుడనీ. నాకున్న లోపములు ఉండుగాక! ప్రపంచమునకు కష్టములును పూర్తికాచిపాడెను. వీనియందెక్కువయిన భవము నాకు గలదు. అన్నికష్టములను అనుభవించిపాడెను. సహాయమును పొందువరకు సహాయనిరాకరణమును చేయవలయును నని మన సహాయ సహకారము చాటుచున్నది. విరోధా శక్తులకు కత్తిప్రదానము. ముప్పి సాంప్రదాయములకు మనకు స్వాధీనముగా ప్రదానము దొరకవలదు సద్ధాంతములు విన్నములైనను ఎల్లరును స్వాధీనముగా అవలించుదు. సహాయ నిరాకరణమును దైర్యముతోను సమీక్షా న్యాయమార్గమును వినియోగించుటకు ఆదర్శముయందు మీకు తోడ్పడుగాక!

మోక్షతాలిగారు.

ఉర్దూభాషయందు గాంధీగారి యంతరంగమునే వివరింపి. యాకులు మామీను గారు. సహాయ నిరాకరణమును తిన్నతలి సభలోను, తంజావూరు మండలసభలోను ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సభలోను అంగీకరించబడినది గాన అందరను వీనిని అవలంబించవలయు ననినది. ఉత్తరవాదులకు అభ్యర్థనకు వందనములలో సభ ముగిసినది.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లోని అమెరికా ప్రభుత్వము. కాంగ్రెసు, ఆగస్టు 11:— పోలండు విషయమును గూర్చి అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములవారి యభిప్రాయమును తెలుసుకొందు ఇటీవలవారింపి నోటునకు అమెరికా ప్రభుత్వమునాడు ప్రభుత్వమును (వాని ఇటీవలవారి కిచ్చింది. పోలండు స్వాతంత్ర్యమును గూర్చినందున నది అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములకు పూర్వపురస్కారముగా గోరచున్నాడు. కాని ఇందుకుగూర్చి యూరపురస్కారము అన్నియు పెద్దసభ నొసరించుట వలెవిధానము. ఇందువలన బోలెడు ప్రభుత్వమునాడు భారతమున కంగీకరించినట్లును. ఆమె ప్రజలెట్లునో ప్రస్తుత ఆరాజకీయమున గడచి స్వరూపాభివృద్ధి అయ్యెదగాక యని వారు కోరిరి.

మిన్ను ప్రతినిధులు కలియలేదు. లండను, ఆగస్టు 11:— పోలండు ప్రతినిధులను రష్యా ప్రతినిధులను మిన్నులా నేను సమావేశమయి సంధి యేర్పాటులను గూర్చి మాట్లాడ నిర్ణయించబడెను. కాని అట్లు జాడ కలసికొనలేదు. సోవియట్ ప్రభుత్వమునాని పోలండు సరకులేయకున్నారని బోలెడు ప్రజలు నిందించుచున్నారని ప్రతినిధులు కలియకుండుటకు ఉన్నందున నిందించవలయునని పోలండు లనుచున్నాడు.

కీ|| శే|| తంజనగరము దేవరాజ సుధీమణిగారు సంస్కృతాంధ్ర మాణిఖాను వికారమునకు, అనేక సద్గుణధీశి రచనభారములను, గద్యరామాయ శత్యాది ప్రశస్తగ్రంథకర్తలును, శ్రీమార్యారాయాంధ్రాభిషేకానిర్వాహకార్యాలయ ప్రధాన వండితులను, శాంత విషయ సౌకల్యాది సద్గుణసంపన్నులను అనుక్రించుకొని (తేజమైరమాల్లయ్య) తేజరాజసుధీగారు వ్యాధిగిన్నులై నిన్నటి రాత్రి శవస్థితులై తెలుగువలె కప్పించుటకు నా కవరమిరదులు మనుచున్నది. ఈదుర్భాగమునక, ఆంధ్రప్రదేశ్మున కంతకును గూడ విషాదకరమని చెప్పటం అతియోక్తి కానేరదు గదా. చిన్న పురిలోనున్న వావిళ్లరామస్వామి కాన్పులు అండే శవస్థునకు, తమ్ములను సాంధ్రవాద్యులపంచమమునకు వారొసరించిన అమూల్యోపకారమును గమనించుచు. గంధవిమర్శము చేయుటయందు వారికిగల ప్రావీణ్యము కరుణగూడ ప్రశంస నియమై వారి అసాధారణ సాంధ్య కృత్యములను నేనొక్క జాటుచున్నది. అనేక ప్రపంచములకును, అనేక పురాణములకును, అనేక కళకళలులకును పీఠికలు, వ్యాఖ్యానములు, జీతకాత్యర్థములు (జానీ, అమందానందము కలగజేసి, ఆంధ్రుల కాశ్యపశ్రీధరతన బాగులైనవారెవరనగా తేజరాజ సుధీమణిని పంపివారు గలరా? మాఖ్యముగా శ్రీచంద్రాధి మహాభాగవతమునకు, శ్రీకృష్ణకర్ణామృతమునకు, మనుచక్రమునకు జాబు వ్రాసిన విప్రుల్యాఖ్యలు నుభావదురాయణములపై యొక్కకంటేనీ, యిది చదువునవ్వదు పూర్వకవీన్యయల ప్రతిభానిశేషము కన్నులకు గట్టి నట్లుండి “మన మార్గములపై పుట్టిసంపాదన భవ్యలమీయని సంకల్పించి జేయును. వీరి మరణమువలన సాంధ్రలోకమునకు ఆంధ్రవాద్యమునకు ఒకగొప్ప లోకము వాటి న దని చెప్పక తప్పదు.

349 నవమి 1812

బంగారు, వెండి, రత్నముల

నగలును, ఇతర వస్తువులును

జాతీయ యిచ్చిన వుత్పాదన ప్రేమ ఇవ్వవలెను.

ఉమ్మడి-రామయ్య శెట్టి,

గురుసామి శెట్టి కంపెనీ,

25, వైద్యబజారులోడ్డు, మదరాసు.

నగలు నాణ్యముగాను, పూచీకోడను శుభ్రమైన భరలకు తయారుచేసి నిశ్చయించుటకు వలచును. తయారుచేసినవాటిని అతిశ్రద్ధాగా ఆరతుమేరకు తయారుచేసి ఇవ్వవలెను. ఒకసారి ఆర్డరుఇచ్చి నగలు తయారుచేసికొన్నవాకి మన మా సమర్థం తెలిసికోవచ్చును.

చెన్నపురి శాసనసభ ఎన్నికలు. దక్షిణ హిందూ శాసనసభ కలెక్షన్లకు తరఫున కాతా న్యాయవాద్యులరావుగారు రాబోవు ఎన్నికలలో నొక అభ్యర్థిగా నుండురు. రాబోవు ఎన్నికలలో కడత జిల్లాకు నియమించబడిన జవరల్ సీటునకు నీ. శేషచలయ్యగారు నొక అభ్యర్థిగా నుండురు.

కలెక్షన్లు, ఆగస్టు 12:— సహాయ నిరాకరణము ప్రస్తుత స్థితి అను విషయమును గూర్చి బాలు బిసెన చంద్ర పాలుగారు, నేటి మధ్యాహ్నము బి. చక్రవర్తిగారి అధ్యక్షత క్రిందజరిగిన సభలో నుభవ్యునించి. జాతీయ స్వాతంత్ర్యము సంపాదించుటకు చేయు ప్రయత్నములను గూర్చి విశదీకరించుకొనగా సహాయ నిరాకరణమే అంత్య ప్రయత్నమున నా దృఢాభిప్రాయము. బ్రిటిషు సామ్రాజ్య భావముల యుద్దేశము, హిందూ శాసనములపై నిరీకరణములను మానుకొని పరిపాలించుట. వంగ శాసనములలో జరిగిన గత స్వతంత్ర ఆందోళములకు తర్ఫు బంధమైన చిహ్నము చూపబడినది. ఇంతవరకు హిందూ శాసనములకు మనస్సులను హిందూ శాసనమునకు వ్యతిరేకముగా నువ్వోగించ బడెను. కాని ఇప్పుడు మాత్రమే ప్రభోధము గల్గినది. వంగా బీసెన వరానులకు, నైపుణ్యము చేయుట లాభకరముగాదు. గవర్నమెంటువారు నేనాలను సమర్థుని యుండలే కాని, వైరాధ్యములకు సంబంధించిన చిహ్నము గూడ నేనాలనుకు సంబంధించ వచ్చును. అభిభావనములు తీసికొని రావచ్చును. కాని వాటిని బాగుగా తర్ఫిచుచేయుటకు వదిలినములు పట్టును. ఈ వదిలినములలో నాకు స్వాతంత్ర్యము సంపాదించవలె. దానికోరకు బ్రిటిషు గవర్నమెంటుకు సహాయ నిరాకరణము చూపవలె. సంపూర్ణ సహాయ నిరాకరణ మసాధ్యము. సహాయ నిరాకరణ మనగా సాత్విక నిరోధము ఆయుధ్యమునకు వ్యతిరేకముగా పెట్టుట అధికారము కలిగిన పరిపాలనకు వదిలి బల మొనంగుట గాని వేరకాదు.

సంస్కరణ నియమములు. (కల్లులు పెట్టెడుగాడు) సార్వభౌమ ప్రజలనుచే విడుదల గావించబడిన వంజాలు నాయకుల నిధి కష్టమగును. పా మెంటులో నాకు జవా బిచ్చుచు మాంటేగూగారు తమింకబడిన వాడు మృతమే అభ్యర్థిగా నుండు కర్దులని స్పష్టముగా తెల్పెను. బుధ వారము నాడు మాంటేగూగారు సార్వభౌమ ప్రజలనుచే చాలమంది విడుదల గావించబడినను ఎవ్వరును తమింకబడలేదు. ఈ విషయమును స్పష్టముగ నిర్ణయించుటకు ప్రశ్న చేసి తంజాలు నాయకుల కత్తులు బలముగా వాదించెదను. తంజాలు నాయకుల విషయమైన ఈ సమస్యను తొలగించ సంకలనకు తంజాలులో సంస్కరణములు జరుగవలెనని వాదించు.

శ్రీ మైలవరం బాలభారతీసమాజమువారు లెజిస్లేషన్ ఈనెల 14 వ తేదీ శనివారము రాత్రి 9-30 గంటలకు కుశలవ నాటకమును ప్రదర్శించుదు. శ్రీలకు ప్రత్యేకస్థలము. 1-0-0, 0-3-0 2280) టి. వట్టాభిరామయ్య, కార్యదర్శి.

ది గ్రేటు ఇండియన్ సిగరేట్ మాన్యుఫ్యాక్చరీంగు కంపెనీ గుంటూరు. ఈ ఇంజనీర్ కలెక్షన్లకు ఎల్లరును మా వాసనగల మేలైన “డైయీ పాగాకును” ఉత్పాదించుడు. తిన్న టిన్ను 1 కి ధర య. 0-5-0. మారే యేల సిగరేట్లకు చుట్టుకొనకూడదు! “వైజ్ఞానికమైన పాగాకును” మేము సరఫరాచేయుము. 1/2 పాగు టిన్ 1 కి ధర య. 0-5-0 ఒక ప్యాకెట్టు సిగరేట్ కాగితముల ఒకసారి తెప్పించి చూచిన నిజము తెలియును. మీరు అతిసమీక్షించునందు అంగడివారిని లేక ప్రాగాకు వర్తకులను దీనిని అడుగుదు. మీ సేటింగు విషంట్టు ఎవ్వరైన అండే కో గుంటూరు.

కొంతకాలము క్రిందట పరిశ్రమల కధికారిగ నున్న యోగిబట్టు. దేవునిగాను, మధుర సాంకేతిక పాఠశాల ననలే తీసివేయవలసిందని సూచించి యుంచిరి. ప్రస్తుతపు డైరెక్టురుకు క్యాంపు బెల్లుగారి క్రతిష్ఠాపనము ననలే తీసివేయట కంగీకరింపక దీనిని వేరుపద్ధతులతో కొనసాగించుట కిచ్చగించుచున్నాడు. గవర్నరుగాను, క్యాంపుబెల్లుగారి సూచన నంగీకరించి, ఈ క్రతిష్ఠాపనపు వానుకూల మధుర పార్శిశ్రావక పాఠశాలయని మాన్యుటకు నిశ్చయించిరి. ప్రస్తుతము నేత, రంగుల సెక్సనుల స్థాపించి విషయమును, నిలిపియుంచిరి. ఇది మొక వర్తక సంబంధ మగు ప్రభుత్వక్రతిష్ఠాపనముగా మాత్రము చూచును. వని నేర్చుకొనువారలకు శిక్షణ మొనగలుగును. రోజు కూలి వీరి కొనగబడును. వర్కూమాపుమాదిరిగ వడంగము ఇంజనీరింగు కనులు జరుగుచుండును. మొదట ఉద్దేశించిన ప్రకారము నేత పరిశ్రమ, రంగుల పరిశ్రమను కూడ దీనితో నేర్పుటకు బూనినచో, ఈ క్రతిష్ఠాపన మంగీకరింప యోగకరముగ నుండెడిది. మధుర రంగుబట్టల నేతకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది. అట్టి కట్టణమునందీ వృత్తికి ప్రోత్సహమునగుచో, లాభ మంతయో గలిగెడిది. ఒక్క విషయమునకు మాత్రము సం

సింహవలసె యున్నది. దేవినుగారి నూచన ననుసరించి, ప్రతిపాదనము నసలే ఎత్తివేయకుండుట గ్రూడ్డిలో మెల్లగ నున్నది. దేశములో పాక్షికమిక నాంకేతికవిద్య లభివృద్ధి గావలయు నని తలచెడు నిక్కాలమున, ఇదివరకున్న ప్రతిపాదనలను నయితము రద్దుసేయుట, అభివృద్ధిసూచకము గాజాలదు.

పవిత్రపు తలంపులు.

తూర్పుఆఫ్రికా భారతీయుల వక్షమున రాజప్రతినిధిగారిని సందర్శించుటకు విచ్చేసిన రాజు బాగుల విన్నవమును, అందుకు రాజప్రతినిధిగారిచ్చిన ప్రత్యుత్తరమును పంపింపముగ ప్రభుత్వమువారిచే ప్రచురించబడినవి. క్రొను కాలనీలలో గాని, ప్రొజెక్టు రేటులలో గాని, భారతీయుల కిరయలకన్న తక్కువసాన ముండగూడదని, రాజప్రతినిధిగారు చెలిపిరి. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తూర్పుఆఫ్రికా భారతీయుల కోర్కెలయొడ సానుభూతి గలిగియున్నారనియు, తా మి విషయమై బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారికి చెలిపియుంటి మనియు, భారతీయులు మూత్రము తమ వాదమును మిత భావముతో చెలిపి ఇతరుల సానుభూతి తొలగదీయుకండ జూడవలయు ననియు, రాజప్రతినిధిగారు చెలిపిరి. భారతీయు లెంతమితముగ తమ కోర్కెల చెలుపుచున్నను వారిని తూర్పు ఆఫ్రికాలో ప్రత్యేకస్థు గూడెములలో నుంచవలయునని శాసించబడెను. విదేశ రాజ్యాంగ మంత్రిగారా శాసనము వంగీకరించిరి. భారతీయుల కికముందెట్టి యాశ గలదు? ఇండియా ప్రభుత్వమువారికముం దే మార్గ మవలంబించెదరో చూడవలసి యున్నది.

నర్ రెజినాల్డు క్రాడక్కుగారు

బర్మా లెఫ్టినెంటు గవర్నరుగారు రగు నర్ రెజినాల్డు క్రాడక్కు గారు ఖలాఫాత్ సమస్య గూర్చి, వంజాబు సమస్య గూర్చి తమ యముల్యాభిప్రాయములను వెలిబుద్దిరి. వారి తత్వ మిదివర కెల్లరకు చెలిసి యున్నదే. ఓడ్యునుగారి మతమే వీ మతము. ఖలాఫాత్ సమస్య యంతయు వట్టిబూటక మని వీ రొక్కమాటతో కొట్టివైచిరి. వంజాబు వ్యవహారములలో దుష్టయములకు పాల్పడిన వారియెడ సానుభూతి గనుబటచుచు, గాంధీగారి సభిక్షేపించిరి. ఇట్టి యువవ్యాధుల వలన ప్రస్తుతసమస్య మరి మ్మారము గాజాలదు. ప్రజేచ్ఛ ననుసరించి మరి పాలించుటకు పాలకులు పూచికోసవలయును. పాలనాపద్ధతి పూర్తిగా మారిపోవలయును. రాజ్యాంగసంస్కరణములు ప్రవేశించ నున్నచు, ప్రాతవాసన లింకను అధికారులను విడువ లేదు అట్టి సిద్ధి త్వరలో మారి, నూతన యుగ ము ప్రారంభ మగుటకై ఎల్లము కృషి పడుపుట యావశ్యక మగుచున్నది.

పూరి టౌనుము

పూరిలో ఇటీవల వరదలవలన నంటలు పాడై గొప్ప టౌనుము సంభవించిన సంగతి మా చదువరులకు చెలిసియే యుండును. టౌను నివారణకు అధికారులు తగిన ప్రయత్నములను సలిపి యుండ లేదు. కలవు చట్టము నమూనాలో బెట్టియుండలేదు. ఉత్పత్తిసంఘసభవారు పూరి జిల్లాలో గలిగిన కలవు సందర్భములను విచారిం చుట కొక సంఘము నేర్పరదిరి. ఆ సంఘము ప్రచురించిన నివేదికబాదిన, అక్కడి దుస్థితి తేట పడగలదు. అట్టి సిద్ధిలో టౌనుశాసనము నమలు

కృష్ణా మండల రైతు మహాజన సభ

ఆగస్టు 15-వ తేది ఆదివారము 7 గంటలకు రెజినాల్డు మైలవరం వారి హాలులో సమావేశ మగును

అధ్యక్షులు - పేరిచ్చెల్ల నుబ్బరాజుగారు

ఎల్లరు విచ్చేయ ప్రార్థితులు

లో బెట్టి ఒకసార్ ప్రభుత్వమువారు తగిన నివారణ ప్రయత్నముల గావించకుండుట ఆశ్చర్యకరముగ నున్నది. ఒకసార్ టౌను బాధ ఇంకను తగ్గలేదు. అనేక లక్షలరూప్యములు టౌనునివారణమునకు అవసర మని, విచారణసంఘమువారు చెలుపుచు, దేశీయుల సహాయమును వేడుచున్నారు. వారి విన్నవము వాలించి దీక్షల రక్షణ గావించుట దేశీయుల ధర్మము.

నీటిసప్లయ : డ్రై యినేటి స్త్రీ-ములు

వీనికొరకై నిర్దేశించబడిన సానిటేషన్ గ్రాంటులలో 11 లక్షలకు సివిల్ బడ్జెటులో ఏర్పాటు గలదు. ఈ మొత్తమునండి రెండులక్షలు తొలగించబడవలయు నని ఉత్తరు వీయబడినది. మిగిలిన మొత్తములో రు 271,000 లు క్రింద జూపబడిన స్థానిక సంఘముల కొనగవలయు నని, ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించిరి. అనంతపురపు మ్యునిసిపలు కౌన్సిలుకు నీటిసప్లయ స్త్రీ-ముక్రింద రు 20,000 లును, కడప మ్యునిసిపలు కౌన్సిలుకు నీటివనరు యభివృద్ధి క్రింద రు 3240 లును గ్రాంటు లొసగబడును. మిగిలిన మొత్తము మధుర, తుత్తుకుడి, హాగపట్నం, మ్యునిసిపలు సంఘములకును, రామనాథుజిల్లా బోర్డుకును ఇయ్యబడును.

సానిక వార్తలు

పితాపుర ఆంధ్రప్రదేశ్ మహామండలి.

కృతీయ వార్షికోత్సవ కార్యక్రమము ఆగస్టు 14, 15 తేదీలు.

కనివారము మధ్యాహ్నము 2 గంటలు మొదలు 5 గంట వరకు:—1. వై సమ్మిక్కం. 2. అధ్యక్షుని ప్రారంభోపన్యాసము. 3. వార్షిక చర్య—కార్యదర్శి. 4. పండితోపన్యాసములు.

ఆదివారము:—1. ప్రారంభ కవిత్వావ్యవస కవిత్వభేదములు—కేతావధానులు, తిలపతి వేంకటకృష్ణులు. 2. సన్నయభిజుగూర్చి కొన్ని అవగాహనలు—తిలపతి వేంకటకృష్ణులు. 3. అంధ)వాద్యములు శతకముల స్థానము—జనమంతి సీతారామయ్యగారు. 4. తెలుగువలలు—గాడే శర్మ గూర్చి కారాముల శర్మగారు. 5. ఆంధ్రభాషావిద్యుపాసన తదవృద్ధిశాస్త్రము—నందిరాజు చలపతిరావుగారు మొదలగు పండితుల ఉపన్యాసములు యుండును. 6. అధ్యక్షోపన్యాసము.

ఒక ఆయుర్వేద వైద్యులకు సత్కారము:

డాక్టర్ జి. ఆర్. ఎలిగంబాబు గారునుగార్చి ముతవా కమలశిఖర్ ల్యూథర్స్, మిషన్, ఫ్యాబ్రికమ్ను పాతకాలలో యానెల 14-వ తేది కనివారము సాయంత్రము 6 గంటలకొకసభ గావించి రజితపరకము బహుమాన మివ్వబడును. ఎన్. శత్యమాద్రిగా తద్యక్షిత వహించును.

“చట్టములు: వాటిని చేసేవద్దతి”:—వైద్యక

గుంటూరు మండల గ్రంథాలయ సంఘమువారు, ప్రచురించిన కరత్రము మాకు పోసెడి. దానియందు చట్టములు చేసే అధికారము ప్రజలకుండవలయుననియు, అట్టి అధికారమును సంపాదించుటకు మనము ప్రయత్నింపవలయు ననియు సూచించబడినది.

మదరాసు నిమ్మజాత్యుద్ధరణ సంఘము:—

రాధుబాద్దర్ కలలం క్లబ్బు (శ్రీశ్రీ) గారి మరణమునకు తగినచు, వ్యాసరూపిలో యానెల 15 వ తేది యదయము

8 గంటల కొక సానుభూతిసభ జరుగును. ఏ. రంగస్వామి అయ్యంగారు అధ్యక్షత వహించును. ఎన్. గుకస్వామి శ్రేష్ఠి గారిచే మరణోదరము సభ్యునించెదను.

వచ్చియున్న కళాశాల హస్తము:—కేట్ పేట్ తిరురీ ఎస్సెస్మెంట్ కేర్ల సాయంత్రము 4 గంటలకు వచ్చుచున్న కళాశాల హస్తము (వెసిడెన్సీ కాలేజీ) ప్రొ. వెనర్ ఎం. ఏ. క్యాండెట్ గారు ‘అంబర్ అంబర్ క్యాన్య యెట్టు’ అను విషయము గూర్చి ఉపన్యసించెదను. సి. ఎల్. రేగ్ ఎం. ఏ. (ఆక్స్) గా రాసితవ్యమును వహించెదను.

తిలక సానుభూతిసభ:—12 వ తేది సాయంత్రము తురుకోటలో శ్రీ గణపతినివాస మండపము ఏ. కృష్ణమాద్రి అయ్యగారి ఆధిపత్యమున సమావేశమైన సానుభూతిసభ తిలకగారి మరణమునకు శింతించుచు వారికుటుంబమునకు సానుభూతిని జూపుచు పోకతంతినార్ల నంతులయ్యనని శిర్కా నింపబడినది.

రామమోహన సభ:—ఈ సభవాక్ ‘సంభూర్ణ రామానుజముడు నాటకరూపముగా, యానెల 14-వ తేది కనివారమువారు సాందర్య చర్యలతో రాత్రి 8-30 గంటలకు రెవెన్యూలో బ్రవర్తించును. సాయంత్రము 4 గంటలవరకు టిక్కెట్లు చరకగా సాందర్యచర్యలవద్ద నమ్మబడును. నాటకమునకు వచ్చిన సామ్యు సభవారు స్థానికము ఉచితవాదకాలకు యిచ్చవేయదురు.

కీర్తిశేఖరులు జే. యం. వల్లస్వామిశిల్పగారు:—బుధవారము 11 తేదిన జే. యం. వల్లస్వామిశిల్పగారు మధురలో మరణించిరిని దెలుపుటకు నివారించుచున్నారను. వీర కావలయు దిట్టిప్రతి మువనబుడదనిగూడె, కొంతకాలమునుండియు మధురలో శ్వాసవాద వృత్తి ఉండుండి. వీర గొప్ప తమిళవిద్వాంసులు. వైద్యవిద్వాంసులు బాగుగ గ్రహించిన వారు. వీరికి బా)న్యజేతకోవ్యయవై మిగుల కభిమానము గలదు.

ఖరగూర్, ఆగస్టు 12:- బామిర్ గంకిగుండా తరద విస్తారము వచ్చుచున్నది. వివరాలు, మువనకి యొక్క పడకుటి గట్టులను విచ్చేల్చుక తల్లూలో టూములో సాదతో దివిజనలలో 35 చతురపు మైళ్లకు వచ్చును కల్పించి. ఇదివరకు పరదపత్తిక ప్థములో వీర హమ్మయిచ్చుది. కంకరంకలో వద్ద కంకెన కలిపివుటలే నావలమిద ప్రజలు చాటుచున్నది.

కలకత్తా ఆగస్టు 18:—ప్రభుత్వ ప్రాదరశాలములకు సమ్మెకట్టుకు గూర్చి, చక్రవర్తిగారి ఇంజనీరు అందు మ్యూన్సిపలు సంఘాధ్యక్షులకు నర్ తాయన్ హామంతుగాకి (కేండి విధ)గా తొలించిచ్చి, చివ్చిచ్చి తుల విచ్చివో (కని వాండు తిరిగి వచ్చుట కిచ్చుగాలేదు. వారి మాకతేరము తిచ్చివో తిరిగి వచ్చి తులేయల కిచ్చుగాలేదు. పని యొక్క పరకులు, కల్పించుమైక యితర విషయములు, మితు మాకు నెలలలో గా చూపుచున్నది దెప్పరలే. సమ్మె కట్టినవారు తనితోనుండి తొలగించుచుండెను.

‘ఎస్. ఎస్. వి. ల. ఫియా’ అను స్త్రీయ, యానెల 8 వ తేది వాటికి తిగర్ పూర్ జేసెను.

బొంబాయి, ఆగస్టు 12:—‘నెల్లూరు’ అను మేము స్త్రీయ గతమానము 19 వ తేది బొంబాయి రేవుకు వడతెను. ఈనెల 10 వ తేది మంగళవారమునాడు లండను చేరెను.

విదేశ కపాలము వీసికొని జూలై 29 వ తేది బయలుదేరిన ‘వాన్ 15’ అను మేముస్త్రీయ రాబోవు సోమవారము మధ్యాహ్నమునకు బొంబాయి కావచ్చును.

రుష్యా పోలండుల స్థితి

ప్రధానమంత్రి ఉపన్యాసము.

పోలండు స్వాతంత్ర్య పతాకావళి.

లండను, ఆగస్టు 10:—నేడు కామన్స్ సభలో లా యడు బార్నిగారు రుష్యా పోలండుల స్థితిగూర్చి మాట్లాడుటకు వచ్చినప్పుడు సభ్యుల కృత్యంకాంతోపాటున తెలిపిరి. ప్రధానమంత్రిగారు తమ ఉపన్యాసమున నిట్లు చెప్పిరి:—

పోలండు తమంతట తాను క్రైస్తవుల పెరిగింపుటగాక బ్రిటిషు వరాను ప్రభుత్వములవారి హామ్యరక్షణ పాటింపబడెననుడే ఎదిరింది గావున వారిని సోవియట్లు ప్రభుత్వమువారు దం దించవచ్చునని మీ రాలోచించెదను. పోలండువారు మరల వట్టి యశాబద్ధమునకు నెట్టుకొనుచు సోవియట్లు ప్రభుత్వ మువారు తగిన పూచీకత్తులను గోరకవచ్చును గాని పోలండు సంకటిని మొదలుంట నశింపజేసెదమని చెప్పుట శాస్త్రము కాదు. తిరిగి అతచార మొనరింపబడెననుడే పూచీకత్తులను పుచ్చు కొనుటకును, వాటియొ కునింపబడెననుడే దాని నిర్మూలించుటకును చాల భేదము కలదు. పోలండునుగూర్చి యాలోచించు నపుడు యూరపు స్థితిని ముఖ్యముగ వాలోచించవలయును. యూరపు కాంతికి పోలండు స్వాతంత్ర్య జ్యోతిరావళి కను యూరపుకాంతి ముఖ్యమని యెంచవలెదనను పోలండునిర్వాణమున కంగీకరింపజాలరు. పోలండును మరలవిభజించుట చాల ఘోరకృత్యము మాత్రమేగాక యూరపునకు విశాకారణ మని గూడ చెప్పవలసియుండును. అందువలన ఆరెండు అంశములను బట్టి మన విభావమును నిర్ణయించుకొనవలయు నని చెప్పిరి. అందులో

1. పోలండును సోవియట్లు వారు తాత్కాలిక సంధి నుచు నలను కేమి నాపుగారివద్దే నా కంపి. ఇవిగాక ముగిసి శిల్లర మరలు గూడ నిధింపబడవచ్చు నని కేమి నాపుగారు చెప్పిరి. ముఖ్యనిబంధన లివి.
2. సెలెస్కోవ్ లో సైనికులను సైనిక సేవములను చేయవలయును.
3. ఆననరపు ఆయుధములు మొదలగువాటిని సోవియట్లు రుష్యా కిచ్చివలయును.
4. యుద్ధసంబంధముగ వర్తకము లన్నిటిని తీసివేయవలయును.
5. సైనికులుగాని, యుద్ధ సామగ్రిగాని విశేషములనుండి రాకుండదు.
6. రుష్యావారు బాల్టిక్కు సముద్రమునై వర్తక వ్యాపారముల నొనరించుటకు వనరుల నొనరింపవలయును.
7. యుద్ధ సమయములో మరణించిన పోలండు సైనికులవై సాధారణదేయించువారికి భూముల నియమమును. పోలండు సైనికులను ప్రత్యక్షమునండి తప్పించునపుడే పోలండు రంగమందున్న రుష్యా, యుక్రేని శివుల ప్రత్యక్షములను కను మరలవలయును. ఈ మరలు లన్నియు నిర్వహించబడిన వెనుక రుష్యా రంగమందున్న పోలండు సైన్యము చాలవరకు తగ్గించబడును. ఎంతవరకు తగ్గించవలయునో ఆసంగతి సుభిక్షములనువాడును గలసి నిర్ణయించవలయును.

తాత్కాలిక సంధిసమయమున జూలై 20 వ తేదీన కర్తవ్యము ప్రభుత్వమువారి నోటులో చెప్పినంతవరకే సరిపాద్ధుపంక్తి ఉండవలయును. పోలండు సైన్యములు ఆపంక్తికి 50 వస్తులదూరము పోవలయును. కాని తిరగకాంత క్రియ సర్వకర్త పోలండు రాజ్యమునకు సరిపాద్ధుగ నుండగలను. కాని తూర్పు దిశకు మాత్రము బోల్షెవిక్కులకు మరొకంతకడకే మీయబడును.

“ఈ సంధిమరతు లందిన వెంటనే నేను వాటిని పోలండు పూర్తిగా ఇటలీడేశముల కంపితిని. రుష్యా ప్రభుత్వమువారు పోలండు ప్రభుత్వమువారిలో శ్రద్ధాత్ములుగ సంధి రాజుబా రముల నడుపు గోరిరి. ఇట్లునడుపుటకు వారి కధికారమున్నది. కాని ఇప్పుడు సంధి రాజుబా రములు జరుగుచుండగా లండు సుగూర్చి ఏమియు చెప్పరాదు. కొన్ని మరకులకు నాకర్థము తెలియలేదు. పోలండు ప్రతినిధులు తప్పక వాటికి సమాధానము సమీగదరు. వారు తమకు తోచిన సంగతిని తమ ప్రభుత్వమువారికి తెలిపిరి. ఇంకకంటె సభ్యులుగ నివ్వుడు ప్రస్తావించుటకు ఏములేదు కాని ఈమరతులకును నూతనస్థితి యేర్పడినదనుటకు సంతోషములేదు.

ఈ సంగతి పూర్తిగ పరిష్కార మగువరకును సభను ఆనవలసినదని ఒక సభ్యుడు కోరగా అట్టి ప్రయత్న మవసరము లేదని లాండు బార్నిగారు చెప్పిరి.

బార్నిగారు సంక్షుభము.

బార్నిగారు, ఆగస్టు 11:—బార్నిగారు రుష్యాపంక్తి వారముదిట్లున్నది. ముఖ్యముల సంక్షుభములను బాటియ సంక్షుభక సభ వారు చాలదూర మాలోచించి ఆ సభ్యులను క్రైస్తవులై మింకనందే జేయనిమిత్రము సర్వసేవాధిపత్యమును వరాను నేనాని వేయిగాండుగారి కిచ్చుట కంగీకరించిరి. తూర్పు గెలిసియాను తాత్కాలికముగ విడుదలకు పోలండువారు సమ్మతించునదేలను మిత్రమండలివారు రుష్యల కంగీకరింప నదేలను తాము సేవాధిపత్యమును వసాంకల రని వేయి గాండుగారు చెప్పిరి.

దీని తరువాత రి క పేజీ చూడుము.

మిత్రమండలివారి యుద్ధకేసులను గూర్చి ఎవరూ నేమియు కంకిత వచనములేదు. పోలండు స్వాతంత్ర్యమునకయి అది పాటుపడునపుడు దానికి సహాయము చేయుట తప్ప మిత్ర మండలివారికి కార్యము లేనిది జేయరు. పోలండు పాత మేమియు తెలియదు. చాల కష్టములతో తగుల్పానియు న్నారు. తగిన రాజకీయ నేత్రము లేనందున వాహినీయుల తప్పి దములకన్నీటి కడి నవ్వము మొదలవనియున్నది. అట్టి నవ్వ ములు రాకుండ చేసికొనుట కది నాలుగేండ్లకుండియు యుద్ధ ములో తనిచేయుచున్నవారి నలహాలను తీసికొనుట అవసర ము. మనము పోలండునకు సైన్యముల సంపదలనుకొనలేదు. ఈ సంగతిని మేము పోలండునకు సమ్మతముగ తెలియబరచితిమి. పోలండు సైన్యములను సక్రమస్థితిలో తెచ్చునదేల పోలండువారి కి తరుణ సహాయ మొనరింపవలసియు లేదు. పోలండు స్వాతంత్ర్యమునకు భంగకరముగనుండు మర తులను సోవియట్లువారు విధించునదేల మిత్రమండలివారు పోలండునకు తన ఆచార సామగ్రిలనుపంపి వారిని వారెట్లు సంరక్షించుకొనవలయునో ఆ సంగతి తెలుపబడును. (ఉత్సాహము.) వారికివలయు సైనిక సలహాదలను మిత్రమండలివారిచ్చెదరు. సోవియట్లు రుష్యా పోలండును ఇదేగొట్టుకుండ మాత్రము మిత్రమండలివారు తగిన ప్రయత్నముల నొనరించెదరు.

అమెరికాపత్రి.

అమెరికా స్థితి యెట్లుండునని తెన్నుటిల్పెట్టుగారడుగ గా లాండుబార్నిగారిట్లు చెప్పిరి. బాటిసమితిని గూర్చి అమెరికా వారికెట్టి అభిప్రాయ భేదములున్నను పోలండుస్వాతంత్ర్యమును గూర్చి మాత్రము భిన్నాభిప్రాయములుండవలవు. దక్షిణతట మనుండి బోల్షెవిక్కుల పెరిగించుచున్న జవరము లేంగెలగారికి మాత్రము వారుచాలసహాయము నొనరించెదరు. ఇప్పుడెట్టి సహాయ మొనరింపవలయును. రుష్యావారు తగ్గిన ప్రయత్నములను సంబంధము లేకుండ చేయునని నచ్చునదేల రుష్యాలో వర్తక ప్రయత్నముల నొనరింప జాలము.

బార్నికులకు ప్రయత్నము.

బార్నికులకును తమవద్దకు వచ్చిన బార్నికుల ప్రతినిధులకు ప్రయత్నములను సకరింపి యెచ్చును. (తాత్కాలికము) తరిపాలనకు భ్యంసము జేయుట కొనసంపు టకులూ ప్రభుత్వమువారు చేరియు బార్నికుల భావించినట్లు వారి మాటలకును నాకు బోధపడింది. సోవియట్లు ప్రభుత్వము సాంఘికవాదులగాని, ప్రజాప్రభుత్వమువారు గాని క్రైస్తవులగాని కాదనియు, అచటి బార్నికుల పేదలకేసునకు మితి లేకన్నదనియు సాంఘికవాదుల నాయకుడు బెర్నార్డు రెస్నెలుగారు చెప్పినమాటల నరకు వారికి చదివి వినిపించి తివరకట్టుచెప్పెను. బోల్షెవిక్కు ప్రభుత్వమువారు కాంతిని నెల కొల్పవచ్చును. కాని వారికిభిప్రాయ భేదములు విశేషముగ నున్నట్లున్నది. తీవ్రభిప్రాయములు గలవారు సైన్యదేశములలోను న్నారు గాని రుష్యాలోనివారు కేవలము సహాయకేతరులు గనున్నారు. అందువలన వారిసంఖ్య చాలతక్కువగ నున్నట్లున్నది. మీరు నిజముగ కాంతిని గోరక లేని కాంతి రాగలదు కానియూరపులోని వివిధకేసులను స్వాతంత్ర్యాధికారములందీనినైవాధారకడియున్నవని చెప్పుటలోమీరు వరాజును మొందెదరెదరు. ప్రధానమంత్రిగారు ఉపన్యాసము చాలించినపుడు చాలమంది కరతాళధ్వజలతో తమ సంతోషమునువాచించిరి.

ఆస్టిక్తు గారు

ప్రధానమంత్రిగారు యుపన్యాసములో కొంతభాగము కాంతిని నెలకొల్పుటకు గల ఆటంకములను తొలగించుట కెంతమాత్రమును సహాయకారి కావలదని ఆస్టిక్తుగారు చెప్పిరి. పోలండు రుష్యాదేశములకు సంధి పానగ సమైక్యమిచ్చి షీకపు శాస్త్రాధికారుల కానంగతిని తెలిపివారేమి తీర్పు చెప్పిన దాని కంగీకరింపవలయును. ఈపనికి బాటిసమితి నేల నియమింపరాదని ఆరెండు ప్రశ్నించెను. (లిటనుయద్ధ ప్రయత్న ము లొనరించుటకు ముందు పార్లమెంటువారి కాస్థితిగతులను బాగుగా వివరించి చెప్పవలయును. పార్లమెంటు వాసిన వెనుక నిరంతరము మరల దాని సమావేశమగుట తెలిసి అధికారములేదు.

బార్నికుల ఉద్దేశము.

ప్రధానమంత్రిగారు రుష్యాలోని ప్రభుత్వవిభాగమును విమర్శించుటకు స్థితిగతులు నడుము కావాలని సైన్యము గారు చెప్పిరి. సోవియట్లు ప్రభుత్వమువారు రుష్యలించిన కర్తవులను, మాత్రములను అప్పటికిని బార్నికు పక్షమువారు అంగీకరింపరు. ప్రయత్నకాంతికి పోలండు స్వతంత్రస్థితియందుండు

ట ఆవశ్యక మని బార్నికులమునా రెండుగురు. కాని రుష్యా వారు చేసిన ప్రకటనలన్నిటిలో పోలండు స్వాతంత్ర్యమున కంగీకరించదమని వారు స్పష్టముగ చెప్పుచున్నారు. విరోధము ఇంక పెచ్చు పెరుగకుండగనే బాటి సమితివారింపవలయునను ప్రయత్నము గలిగించుకొనవలసింది. పోలండు విజయ మొందుచుండే నపుడు ప్రయత్నము గలిగించునపుడు ప్రయత్నము గలిగించుకొనుట తప్పని నవ్వము పోలండు వరాజును మొందుచుండు నపుడు గూడ ప్రయత్నము కలిగించుకొనరాదు.

సోవియట్లువారి నిబంధనము.

లాండు బార్నిగారు ప్రయత్నములను నిట్లు చెప్పిరి. మిస్కొవర్ల సోవియట్లువారు పోలండు వారికి తెలియబరచు తాత్కాలిక సంధి నుచు నలను కేమి నాపుగారివద్దే నా కంపి. ఇవిగాక ముగిసి శిల్లర మరలు గూడ నిధింపబడవచ్చు నని కేమి నాపుగారు చెప్పిరి. ముఖ్యనిబంధన లివి.

1. పోలండు సైనికుల సంఖ్యను 50 వేలకు మించరాదు. సైనికోద్యోగము మొదలగువారు 10 వేలకు మించరాదు.
2. సెలెస్కోవ్ లో సైనికులను సైనిక సేవములను చేయవలయును.
3. ఆననరపు ఆయుధములు మొదలగువాటిని సోవియట్లు రుష్యా కిచ్చివలయును.
4. యుద్ధసంబంధముగ వర్తకము లన్నిటిని తీసివేయవలయును.
5. సైనికులుగాని, యుద్ధ సామగ్రిగాని విశేషములనుండి రాకుండదు.
6. రుష్యావారు బాల్టిక్కు సముద్రమునై వర్తక వ్యాపారముల నొనరించుటకు వనరుల నొనరింపవలయును.
7. యుద్ధ సమయములో మరణించిన పోలండు సైనికులవై సాధారణదేయించువారికి భూముల నియమమును. పోలండు సైనికులను ప్రత్యక్షమునండి తప్పించునపుడే పోలండు రంగమందున్న రుష్యా, యుక్రేని శివుల ప్రత్యక్షములను కను మరలవలయును. ఈ మరలు లన్నియు నిర్వహించబడిన వెనుక రుష్యా రంగమందున్న పోలండు సైన్యము చాలవరకు తగ్గించబడును. ఎంతవరకు తగ్గించవలయునో ఆసంగతి సుభిక్షములనువాడును గలసి నిర్ణయించవలయును.

తాత్కాలిక సంధిసమయమున జూలై 20 వ తేదీన కర్తవ్యము ప్రభుత్వమువారి నోటులో చెప్పినంతవరకే సరిపాద్ధుపంక్తి ఉండవలయును. పోలండు సైన్యములు ఆపంక్తికి 50 వస్తులదూరము పోవలయును. కాని తిరగకాంత క్రియ సర్వకర్త పోలండు రాజ్యమునకు సరిపాద్ధుగ నుండగలను. కాని తూర్పు దిశకు మాత్రము బోల్షెవిక్కులకు మరొకంతకడకే మీయబడును.

“ఈ సంధిమరతు లందిన వెంటనే నేను వాటిని పోలండు పూర్తిగా ఇటలీడేశముల కంపితిని. రుష్యా ప్రభుత్వమువారు పోలండు ప్రభుత్వమువారిలో శ్రద్ధాత్ములుగ సంధి రాజుబా రముల నడుపు గోరిరి. ఇట్లునడుపుటకు వారి కధికారమున్నది. కాని ఇప్పుడు సంధి రాజుబా రములు జరుగుచుండగా లండు సుగూర్చి ఏమియు చెప్పరాదు. కొన్ని మరకులకు నాకర్థము తెలియలేదు. పోలండు ప్రతినిధులు తప్పక వాటికి సమాధానము సమీగదరు. వారు తమకు తోచిన సంగతిని తమ ప్రభుత్వమువారికి తెలిపిరి. ఇంకకంటె సభ్యులుగ నివ్వుడు ప్రస్తావించుటకు ఏములేదు కాని ఈమరతులకును నూతనస్థితి యేర్పడినదనుటకు సంతోషములేదు.

ఈ సంగతి పూర్తిగ పరిష్కార మగువరకును సభను ఆనవలసినదని ఒక సభ్యుడు కోరగా అట్టి ప్రయత్న మవసరము లేదని లాండు బార్నిగారు చెప్పిరి.

బార్నిగారు సంక్షుభము.

బార్నిగారు, ఆగస్టు 11:—బార్నిగారు రుష్యాపంక్తి వారముదిట్లున్నది. ముఖ్యముల సంక్షుభములను బాటియ సంక్షుభక సభ వారు చాలదూర మాలోచించి ఆ సభ్యులను క్రైస్తవులై మింకనందే జేయనిమిత్రము సర్వసేవాధిపత్యమును వరాను నేనాని వేయిగాండుగారి కిచ్చుట కంగీకరించిరి. తూర్పు గెలిసియాను తాత్కాలికముగ విడుదలకు పోలండువారు సమ్మతించునదేలను మిత్రమండలివారు రుష్యల కంగీకరింప నదేలను తాము సేవాధిపత్యమును వసాంకల రని వేయి గాండుగారు చెప్పిరి.

దీని తరువాత రి క పేజీ చూడుము.

The Russo-Polish War.

Defence of Warsaw.

French General Offered Command.

(REUTER'S.)

LONDON, August 11.

PARIS.—An undated telegram from Warsaw says that the Council of National Defence discussed measures for the defence of the capital, and offered to the French General Weygand, the supreme command. It is believed that Genl. Weygand will accept, subject to the temporary evacuation of eastern Galicia and the district of Dublin, and subject to the approval of the Powers.

American Reply to Italian Note.

LONDON, August 11.

WASHINGTON.—The State department has addressed a note to the Italian ambassador replying to the Italian request for its views on the Polish question. It declares that the United States believes in a united free Poland, and the people of the United States are earnestly solicitous to maintain Poland's independence. But the Government cannot at present participate in the plan for an expansion of the armistice negotiations into a general European Conference, which would probably involve the recognition of the Bolshevik regime. The Note expresses confidence that the Russian people will overcome the existing anarchy, suffering and destitution.

Polish Fight for Life.

An Impassioned Proclamation.

WARSAW.—The Council of the National Defence has issued an impassioned proclamation denying the accusations of the Polish Imperialism declaring that Poland, since the moment the world recognised her independence, has been continually faced with fight for life. The proclamation warns the nations of the world that, if Polish freedom dies, to-morrow theirs will be threatened.

General Wrangel's Government. Recognised by France.

LONDON, August 11.

PARIS.—The French Government has decided to recognise General Wrangel's Government as *De Facto* Government of Southern Russia and the French diplomatic agent will be sent to Sebastopol with the title of High Commissioner. The French Government has also instructed the French Commercial Attache in London to have no relations with M. Kamenoff and M. Krassin. The decision to recognise General Wrangel implies rendering all possible assistance. It is stated that France notified Mr. Lloyd George of the decision yesterday. General Wrangel is meeting with considerable success in turning the Cossacks against the Soviet. The French believe that General Wrangel shows more promise of overthrowing the Bolsheviks than did Poles, Denikin or Kolchak.

The Fateful August 11th. No Meeting of Delegates.

The Fateful August 11th, when Poles and Russians should meet at Minsk to begin pourparlers, has passed without delegates coming into contact. According to Bolshevik allegations, the Poles ignore the Soviet radios, while the Poles give similar reason for blaming the Russians for the fact that delegates have not met.

Russians Ready to begin Negotiations.

The Russian note wireless to Warsaw to-day, which M. Kamenoff has handed to Mr. Lloyd George, says, the Russian command has waited in vain for the Polish Delegation at a place indicated in the recent Soviet Note to Poland. The Note requests the Poles to advise the Soviet of the date of Delegation's arrival and states that all facilities will be provided for the Polish couriers and radios and adds that the Russians are ready to begin negotiations. It concludes, we have no intentions incompatible with Poland's liberty, independence and sovereign rights. We recognise the same in full.

Mystery Heightened.

Mr. Lloyd George heightened the mystery as regards *Reuter's* exclusive news from Paris that France had recognised General Wrangel's Government and that the French Foreign Office notified Mr. Lloyd George of the decision yesterday when he told the House of Commons this afternoon that his only information was *Reuter's* telegram and he could scarcely credit it. No confirmation has come from any other source, but *Reuter's* inquiries in Paris have elicited the reply that the news as given was official.

The French Action. Divided Camps Created.

The action of our French Ally is regarded in London as deliberately designed to spike the peace which seemed assured. It apparently splits the Allied and Associated Powers into two camps, namely, France with United States opposed to Britain and Italy. One of the reasons given for the French action is general Wrangel's assurances as regards Russia's external engagements which is *Diplomatesque* for the Russian bonds. In any event a prominent official to-night emphasised that the British attitude remains as outlined by Mr. Lloyd George yesterday evening that the Premier will not be stampeded into war by the action of France. He is prepared to go to almost any length in order to obtain peace.

Question in Commons.

Sir Donald Macleau raised a question in the House of Commons by reading the *Reuter's* telegram and asking for information on the matter. He said, that, if it truly represented the position, France would have to go on alone.

Report not Confirmed.

Mr. Lloyd George replied that he had read a telegram in the evening papers with greatest surprise. He did not possess any information on the subject, while the Foreign Office which had been similarly surprised was equally in the dark and also the French Embassy. The Premier, said, he could hardly believe it accurate, because he had fully discussed the whole situation with M. Millerand on Monday, when there was no proposal to recognise General Wrangel. He assumed the report was inaccurate, because he felt certain that M. Millerand would have communicated his intention if it had been then in his mind. It was well known that France's attitude towards General Wrangel

Peace with Turkey.

Treaty Signed at Sevres.

Italo-Greek Dispute Settled.

(REUTER'S.)

LONDON, August 11.

PARIS.—Serbia and the Hedjaz were not represented at the signature of the Turkish treaty. The Italo-Greek dispute, which had been delaying the signature of the treaty, has been ended, and an agreement has been reached between the two countries regarding Dodecanese by which the small Islands are transferred to Greece, while with regard to Rhodes, the period within which a plebiscite must be held is extended from five to fifteen years, and Greece gives preference to the Italian archeological school at Athens regarding the investigations in the island of Cos. The convention contains no stipulations regarding Smyrna.

King's Medal for Native Chiefs. "For Services Rendered."

LONDON, August 11.

In recognition of the services rendered to the Empire, by the native Chiefs and other native dignitaries of the Colonies and Protectorates of West and East Africa and elsewhere, the *London Gazette* publishes a Royal Warrant instituting a new silver or silver gilt medal styled the "Kings Medal", for Native Chiefs, to be worn round the neck in the form of a pendant with a silver or silver gilt chain. The Medal will be awarded on the recommendation of local Governors.

Archbishop Mannix in London.

LONDON, August 10.

Archbishop Mannix arrived in London at an early hour, and was greeted at the station by a few Irish enthusiasts, but there were no incidents. He drove off immediately to a private destination, and his only remark was, "The authorities have put me to a little inconvenience and made themselves look unutterably silly."

The wedding was celebrated at St. Margaret's, Westminster, on 11th instant of Lord Montagu of Beaulieu and Miss Pearl Chake.

Reply to Sikh Deputation.

LONDON, August 11.

Mr. Montagu has sent a reply to the representations of the Sikh deputation, which interviewed him on July 30th. A member of the Deputation says that the India office informed them that the Government of India did not agree to allow the Sikh claim.

The Bread Subsidy. To End this Year.

LONDON, August 11.

In the House of Commons, Mr. Chamberlain announced that the Government had decided, in the interests of national economy and with a view to hastening the return to normal trade conditions, to end the bread subsidy before the beginning of another financial year. At present, the bread subsidy is about five pence on a quarter loaf, threepence of which will be transferred from the taxpayer to the consumer the next month and whatever balance remains, according to the price of wheat, will be transferred by the close of the financial year.

Items in Brief.

The *La Liberté* states that M. Clemenceau will visit India in October.

Vice-Admiral Sir W. C. Pakenham has been appointed Commander-in-Chief of the North America and West Indies station in succession to Vice-Admiral Sir T. Napier deceased.

(Associated Press.)

The Bengal Floods.

KHARAGPUR, August 12.

The flood through Namir breach overflowing the road falls into Vih Rai tributary by the left bank affecting thirty-five square miles in Tamuk and Sadat sub-divisions in Midnapore District. In the old flooded area the water level is rising. Ferry boats have been arranged for crossing Sankarankhol near the broken bridge.

Pudukotah.

PUDUKOTAH, August 11.

A meeting was held last evening at the Sri Ganapathi Vilas, under the presidency of Mr. P. Krishnamurti Iyer, B.A., B.L., at which it was resolved to send a message of condolence to the sons of Lok. Tilak.

had been at variance with Britains. The former considered they were free to General Wrangel but Britain did not propose to do so except in contingency explained on Tuesday evening. Where differences between Britain and France had arisen, they had always been freely and frankly discussed, but as absolutely no discussions as regards the recognition of General Wrangel had occurred. The Premier concluded that some unfortunate mistake had occurred in the report of a very reliable agency and that the French Government had not authorised it.

Mr. Clynes said, he hoped that the new situation would not interfere with the Russo-Polish negotiations, and Mr. John Ward urged the Premier to advise France that such policy towards Russia was too late and it would be a crime now to attempt it.

House Adjourned till Monday.

In view of the latest developments and uncertainties in the Russian position, the House, instead of adjourning to-morrow, will meet on Monday and Mr. Lloyd George who intended to go to Lucerne this week has deferred his departure till next week. The House has adjourned till Monday.

The Present Situation.

Babu B. C. Pal's Lecture.

Tendency of British Rule Explained.

(ASSOCIATED PRESS.)

CALCUTTA, August 12.

At a public meeting held this afternoon under the presidency of Mr. B. Chakravarti, Mr. Bepin Chandra Pal delivered a lecture on "the present situation with special reference to non-co-operation." He said he had personally come to the conclusion that non-co-operation was the last chance for winning their national freedom at that moment after considering the actualities before them. Mr. Pal said the tendency of the founder of British Rule in India was the use of military force. They had seen glimpse of it during Swadeshi agitation in Bengal. The man power of India had been used against India hitherto but there had been a new awakening. He did not think there was much prospect in recruiting Punjabies or Pathans. The Government had to rely on Nepal but thinks that what had happened to the mentality of those provinces might happen to Nepal. They might bring African hordes here but it would take ten years to organise and equip African hordes. Within these ten years they must attain freedom; to attain it they must force hands of British Government by withholding their co-operation so far as it might be. Absolute non-co-operation was an impossibility. By non-co-operation he meant passive resistance. Opposition to that movement meant supporting official repression.

The Government Press.

Considerable Unrest Prevails.

SIMLA, August 12.

Considerable unrest prevails among the composing staff of the Government Press, central branch, Simla. The composers about 230 submitted on the 10th August an appeal application to the Secretary Board of Industries and Munitions, refusing to accept the Government offer contained in Resolution No A/31 of the 15th July. They observed that redress was not possible as being as piece workers were not allowed the benefits of pay system which was strongly urged in their memorandum to-day. These employees have submitted a notice of twentyfour hours threatening to strike in case the authorities remained still unmoved. It is stated that as a sequence of this threat the men were informed that their case would be submitted before Sir Thomas Holland who is expected back here next Sunday. The men refused to agree and still maintain their position.

Telegram to Sir T. Holland.

CALCUTTA, August 13.

In connection with the Government Press strike the following telegram has been sent by Mr. Chakravarti to Sir Thomas Holland, Chairman Board of Industries and Munitions, Simla:—Workmen, reluctant to resume work on piece system but willing to rejoin immediately as salaried employees on average present earning being salaried at present grade of pay and conditions of service and all other matters to be settled by yourself within three months in consultation with my Committee. No strikers to be dismissed.

Factory Labour.

Limitation of Working Hours.

BOMBAY, August 12.

Ramzir Hitharadh Sabba (an organisation of mill hands) of Bombay has addressed the Government of Bombay recommending limitation of working hours of factory labour in India to 54 hours week or 9 hours per day. That the minimum age of half times should be raised from 9 to 12 and their working hours reduced to 4½ hours per day. Hours of work for boy between ages 14 and 16 should be less by two hours than full timed adults so that they can take advantage of educational facilities. The Committee of the Sabha deems it necessary that the Draft convention regarding employment of women before and after child birth should be made applicable to India. The responsibility of providing maternity benefits may be thrown on employers and made compulsory by legislation as also establishment of creches in all mills. Working day of seven hours is recommended for women and better arrangements for medical aid is urged.

Ban on Punjab Leaders.

Success of Reforms in Punjab.

LAHORE, August 12.

The following special cable dated London August 9th appears in to-day's *Bandemairam*:—Specialy interviewed Colonel Wedgwood says that the position under the rules of the Punjab leaders released under the King's amnesty proclamation is extremely precarious. In answering him in debate on the Rules Mr. Montagu definitely stated that only those who had been pardoned would be permitted to stand for election. On Wednesday Mr. Montagu clearly indicated that while a large numbers of prisoners had been released under the terms of the amnesty, none had been pardoned. Colonel Wedgwood is putting down a question to make the matter doubly sure and also intends making a strong plea in favour of the Punjab leaders. He says that unless the ban is lifted from those leaders there is not a ghost of a chance of the reforms succeeding in the Punjab.

A Case of Murder.

CALCUTTA, August 12.

At the High Court Sessions to-day before Justice Buckland and Special Jury the hearing was concluded of a case in which Bhuran Singh Kissen Singh and Nilkrishna Singh Roy were charged with murdering Sarat Chunder Ray, a millionaire of Calcutta. This case is the result of hoodlums prevailing in Calcutta. The jury acquitted Kissen Singh and he was released. They found the other two accused guilty of voluntarily causing grievous hurt. The Judge ordered the accused to be produced on Monday for sentence.

Indian Affairs.

Lieut. Governor's Durbar Speech.

"Mr. Gandhi, an Unpractical Visionary."

ASSOCIATED PRESS.

RANGOON, August 12.

His Honour the Lieut. Governor devoted nearly half his Durbar speech to-day to Indian affairs. In the earlier portion he referred to H. E. the Commander-in-Chief's appreciation of the Burma military police services and the disappointment felt at the non-inclusion of Burma in the Prince of Wales' Indian tour. His Honour alluded to the position as regards constitutional reform in Burma, the recent increase of the Legislative Council, the allocation of rice control profit, the employment of Burmans in Government service, the Kanagooon University and educational progress, generally laying stress on the importance of individual persistence and general co-operation. In the course of a reference to the Burma Reforms His Honour made sympathetic reference to the late Maung Tin Shein, who was to have been one of the deputation sent to England to place his views before Parliament, and said:—I should like to take this opportunity of expressing sincere regret that death claimed one of the members of the deputation on the eve of his departure. The late Maung Tin Shein was a young man who, if he had been spared, might have rendered good service to his country. Without assuming all his actions, I for one, could never do otherwise than deplore a young life cut off prematurely." His Honour then spoke on Indian matters as follows:—

Political Agitation.

"Gentlemen, if there were no Indians in Burma, I might pass over in silence matters which are causing political agitation in India. But there are 800,000 Indians in Burma half being Indian Muhammadans, and there is constant communication between the two countries. Extracts from the Indian newspapers are reproduced daily in the columns of our local press, and the Indian newspapers are read by many Indians in Burma, both in and outside the Government service, while the Khalifat Committee in India seeks to impose its ukases even here in Burma. Speaking in the Legislative Council last April, I exhorted my Indian friends not to abuse the hospitality which they enjoy at the hands of the Government and the people of Burma, when they come over here for trade or service, and I gladly take this opportunity of congratulating the Indians of Rangoon on the common sense they have recently displayed by refraining from visiting upon the unoffending citizens of this city the displeasure they may feel at the happenings elsewhere. But although the Indians among us may, in defence to these considerations, refrain from agitation here in Burma, the minds of some may be disturbed with honest doubts, have many old friends among Muhammadans, as well as among Hindus in India and I have made new friends among the Indians in Burma, and I should like, as being with one exception the most senior member of the Indian Civil Service holding an executive appointment within the Indian Empire, to address a few words of counsel to the Indians in Burma, as coming from an old friend who, during a long service of close on 30 years, has had the best interests of India and the Indians at heart.

The Turkish Peace Question.

Let us examine the issues at stake. Some Muhammadans in India feel aggrieved at the Turkish peace terms. Let it be supposed for a moment that their representations were to be accepted. What practical measures would have to be taken? Let us look at the cold facts. The wretched intervention of Turkey on the side of Germany prolonged the war by two years, and cost millions of lives and thousands of millions of money. In the course of that war several thousands of Indians lost their lives in helping various races, including the Arabs, to shake themselves free of Turkish rule. Are more thousands of lives to be lost and more millions of money to be spent in order to undo the work and help the Turks to re-establish that rule? Is Great Britain to quarrel with all her Allies, sunder the whole fabric on which the future peace of the world rests, and be guilty of the utmost perversity, just to gratify a pro-Turkish section of Indian opinion? Who is to do the fighting, and who is to bear the cost entailed by this *volte face*? Are the Muhammadans of India and their Hindu sympathisers prepared to put up the money and provide the men? Are the Indians prepared to fight the French, Greeks, Italians, Arabs and other nations in order to carry out this object? Or do they expect the British taxpayer to fund the money, and the British soldier to do the fighting? Ask the gallant Indian soldiers who saw their fellow captives die on the road from Kut what they think of such a proposal. Ask the Indian taxpayer how many millions he is prepared to pay.

Has Turkey Helped India.

I put it to my Indian friends whether the Turks have ever done anything for the Indians, or have ever considered their interests. When famines were raging in India, and generous relief funds were raised by Christian peoples, did Turkey ever contribute a penny for the relief of her co-religionists in India? Mr. Mohammed Ali stated recently that before Turkey entered the war he cabled an appeal to Talaat Pasha, drafted by him at the office of the Director of Central Intelligence at Simla. I can confirm Mr. Mohammed Ali about that message, for it was repeated to me over the telephone at the time of its despatch. I cannot vouch for the exact words, but in the name of God, Mohammed Ali made a passionate appeal to Talaat Pasha to consider the feelings of the millions of Indian Muhammadans and preserve the neutrality of Turkey. What response Talaat Pasha made to that appeal is known to you all. He threw it into the waste paper basket, and went on with his notorious plans.

The Hijrat

Then look at this madness of Hijrat. I do not think that a single Indian is prepared to quit his home in Burma for exile abroad, but it is he thinks that by becoming a subject of Turkey or Afghanistan he can enjoy a liberty denied to him in the British Empire, then he is certainly free to go. The British Empire has never placed artificial restraints upon its citizens, who thought that they would be happier under other Governments, and what a sorry parody of the famous exodus from Egypt is this Hijrat, with no Moses to lead and no promised land to go to. It is an exodus from, and not to, a land of promise. It is pathetic to read of a score of fanatics with a few hundreds of

dupes drawn from the fustian and jetsam of Indian towns and villages and encouraged to go and wander in the wilderness by cheering co-religionists who have themselves not the slightest intention of abandoning the flesh pots of India.

The Question of Religion.

But some may say "this is a religious matter, and however loyal we may be to the British Government, our religion must come first." Almost anything can be made a religious matter by the people who are determined to make it one. I do not aspire to be an interpreter of the Muhammadan scriptures, but I would like to point out two salient facts. First, the Sultan of Turkey, the Khalifa, still remains in his capital at Constantinople, an achievement which was secured by the most earnest representations of the Secretary of State, His Excellency the Viceroy and the Government of India, in the teeth of strenuous opposition by the Powers, and by parties with whom the expulsion of the Turks from Europe had been a long cherished objective, an objective which would have long since been attained but for the fidelity of Great Britain to her quondam Turkish allies. This was done in deference to the sentiments of Indian Muhammadans. Have they no better way of showing their gratitude than by abuse? Secondly, if the inhabitants of the sacred land of Arabia, those who have never left the land which is the cradle of the Islamic faith, do not find an insuperable religious objection to the independence of Arabia from Turkish rule, are the Mahomedans of India to take it upon themselves to say that they are wrong, and force them to accept the Sultan of Turkey as their temporal sovereign? In other words, do the Khalifat leaders honestly believe that by moral pressure on the Government of India they can force their own religious views down the throats of the rest of the Mahomedan world, with the aid of British bayonets and at the cost of the British taxpayer? I commend to India Mahomedans the attitude of many wise men among them with whom I have discussed the subject. They say that upon these religious dogmas let learned members wrangle if they choose, but for them it is sufficient that they make an honest livelihood under the protection of the British Raj, where they are free to live their lives, observe their faith and make their pilgrimages to the holy places under the sole control of good Mussalmans. As for the Turks they owe no duty to them. That is the spirit which I feel should animate the Indian Muhammadans.

The Blame for Turkey's Decline.

It is natural and quite legitimate that they should regret the further decline of what was a great Islamic Empire. There are others beside Muhammadans who share that regret because they found in the Turks virtues as well as failings, and for the sake of those virtues they are sorry, but however much Indian Muhammadans may mourn these disasters. Let them put the blame upon those to whom it rightly belongs, namely, upon the Turks themselves who wantonly threw away the guarantee of integrity of their then territories, given them by the Allies at the price only of observing neutrality. The Turks were then masters of their fate, and they have made it what it is. Lament, if you wish, their folly, but not its inevitable fruit. For as Omar Khayyam wrote in his Rubayat "The moving finger writes, and having writ, moves on, nor all the pity nor the wit shall lure it back to cancel half a line, nor all thy tears wash out a word of it."

The Punjab Affair.

The second factor of unrest in India, of with something more than the echoes reach us here, is the controversy over the Punjab disturbances of last year. On the merits of the actual controversy I do not wish to enter. There was an incendiary conflagration, and some of the firemen who samped it out have been adjudged to have transgressed the limits of their duty. We are too far away to judge these matters rightly, but even if this were not so, the issue has been brought before the supreme authorities of the Empire and is now *res judicata*. I would heartily endorse the appeal of the Sheriff of Calcutta that the controversy may now pass into the region of history, and that nothing can be gained by further heated discussion on either side. A truce must be observed on both sides. At any rate let those who themselves, after a fair trial, were adjudged to have lit or fanned that fire, and are now by the King's mercy enjoying their liberty, let those at least keep silent, and not abuse the white flag by calling for vengeance upon the firemen who fought and quenched those flames.

"The Quality of Mercy".

But it is not upon those unhappy events themselves, but on the wrong deductions that have been made from them that I wish to say a few words of comment. The serenity of a climate is not judged by an occasional tempest, nor the tranquillity of a country by occasional tumults. Organised disobedience produced savage deeds, and the savage deeds produced stern suppression. But after the sternness came the gentle rain of mercy which, if the spirit be right, "blesseth him that gives and him that takes." The Sun of British liberty is shining as high as ever in the sky, and those should know it best who impugn it loudest, for if they do not know it they would never dare to speak and write the things they do. There are false issues, false meanings and false adjurations abroad. Mr. Gandhi refuses to learn by bitter experience that a saintly robe is no restraint upon un-sainly deeds. Is he so blind that he will not see on the most charitable view? He is an unpractical visionary, who has persuaded himself, and seeks to persuade others, that he is the sole arbiter of right and wrong in India. His programme of non-co-operation is either still-born or dying of anæmia. All the sanest elements of Indian thought have condemned it, but they have not yet shaken themselves free from the fallacies on which it rested.

A Government of Co-operation.

India is not governed by the sword. It is governed by co-operation between the British and Indian races. The sword is there to restrain what Tennyson has called "a mad mob's million feet", but it is wielded, not by the British only, but by British and Indians standing side by side. In the Indian police of 200,000 strong is the first defence against riot and disorder, and in that loyal body is a mere sprinkling of men of the British race. The rest are Indians, many of whom have shown that they can be faithful unto death. Behind that force is the gallant army, in India of which the Indian element is twice the strength of the British. Their deeds are before the world. The edifice of the Indian Empire was built up gradually not by the sword, but by the co-operation of British and Indian men. It was their co-operation which suppressed the sepoy rising of 1857. It was by co-operation between them that India has reached its state of progress and prosperity. It was by the same co-operation that the very *intelligentia*, some of whom now declaim most against British justice and

U. P. Legislative Council.

The Lucknow University Bill.

ferred to Select Committee.

ASSOCIATED PRESS.

ALLAHABAD, August 12.

The Hon'ble Mr. Porter presided at a meeting of the United Provinces Legislative Council at the Government House, Allahabad to-day. Rai Bahadur G. N. Chakravarti took his seat as special member nominated in connection with the Lucknow University Bill. Over one hundred questions were put and answered.

The Hon'ble Mr. C. B. Chintamani moved that the meeting be adjourned as protest against the statement made by the Judicial Secretary to a question with reference to the manner in which two professorial chairs in the King George Medical College were filled up by the Government. The motion was lost.

The Hon'ble Kunwar Maharaj Singh presented the report of the Select Committee on the Agra Preemption Bill and the Hon'ble P. Jagat Narain presented reports on the British Indian Association and the Canning College Contribution Bills.

The Hon'ble Mr. Nelson introduced the Agra Estates Bill the object of which was to prevent Zemindars from partitioning their estates. Mr. Chintamani opposed it. But the Bill was referred to a Select Committee.

The Hon'ble Munwar Maharaj Singh moved for leave to introduce the Lucknow University Bill and in doing so advocated the residential system. He said that the Bill was the offspring of the Calcutta University Commission. The Allahabad University, though doing good work, was insufficient to meet the needs of University education of these provinces, Central India, Central Provinces and Rajputana and announced that the people of Uddh had subscribed 27 lakhs towards it. The Hon'ble P. Jagat Narain supported the motion. The Hon'ble Mr. Chintamani said the Bill would give a University but not an autonomous one and took objection to certain portions of the bill.

Dr. Zauddin suggested that the King George Medical College should not be included in the new University. The bill was referred to a Select Committee including Shaik Shahid Hussain, Colonel Close, P. Gokaranath Misra, Mr. Richardson, Dr. Zauddin, legal remembrancer, Mr. Chintamani, Rai Bahadur Chakravarti. The report to be submitted by the 10th September.

Resolutions were then taken up. One in connection with conveying welcome to H. R. H. the Prince of Wales by the Hon'ble Mr. Chintamani was postponed to the next meeting as it was not sure the Prince will visit India. Other resolutions were then discussed.

The New Councils.

Bombay City Elections.

BOMBAY, August 12.

The first elections in the Bombay City for the new Councils under the Reforms Act will take place on the 16th, 18th and 22nd of November next. On the 16th Non-Mahomedan constituencies of the Bombay Legislative Council will be polled. On the 18th there will be elections for the Indian Legislative Assembly Non-Mahomedan and Mahomedan general constituencies. On the 22nd there will be polling for the European, University and Landholders constituencies of the Bombay Legislative Council and European and Landholders constituencies of the Indian Legislative Assembly. The elections on the 16th will be conducted on coloured box or the symbol system. All other elections will be carried out on the ordinary cross system.

British humanity, were brought into existence. It was that co-operation that helped to win the great war. It is only by that same co-operation that India can throw off the effects of the conflict and proceed on a path of progress and contentment. The offer of the reforms scheme by Great Britain to India is an offer of co-operation on the grandest scale that the world has yet witnessed. The conclusion of the whole matter is that the future of India and Burma also depends upon mutual help and mutual goodwill. The British cannot succeed alone and the Indians or Burmans cannot succeed alone. If the Indians desire a single united India as the equal partner of the British Empire it is only by the British help that this can be secured. If they break away from the British Empire they might attain a self governing India but it could not be a united one. It would become once more the cockpit of warring races and jarring creeds. The disjointed parts are now united and can only remain united by the cement of co-operation between the British and the Indians, or the British and the Burmans. It was his Majesty's fervent desire that the reform should inaugurate an era of renewed peace and goodwill, but the present campaign of calumny and hate now rampant in India is the work of the enemies of the British Empire who are therefore the enemies of all ordered Indian progress. Look on this picture and on that, the one destructive conceived in anger and its obvious ending chaos and ruin, the other creative based on peace and goodwill and its goal a united people. The other if it fails is at least a noble failure and if it succeeds a glorious achievement. Gentlemen, the war has let loose destructive forces which if not defeated might even overwhelm civilization. Here in our calm and peaceful Burma it is hard to realise this distant menace, but if India should be invaded by this disease no quarantine could keep it long away from our shores. India and Burma stood fast during the war to assist in repelling the on-slaught of armed men. Let them stand fast once more to defeat the no less dangerous but more insidious onslaughts of a gospel of hate, for such it is, however cleverly disguised. With the goodwill and co-operation of us all these evils can be utterly routed. Gentlemen, great is truth and it shall surely prevail. It is my firm belief that under Providence this noxious miasma will be dispersed and thus leave the way clear and healthy for India and Burma to realise a happy destiny.

With the previous sanction of the Government of India the Burma Government has sanctioned sailing of the present exportable surplus from 1800000 tons to 1850000 tons of cargo rice.

జాబులు

గుంటూరుమండల జాతీయవాసులమహాసభ.

ఆగస్టు 29-న తేదీని ఒంగోలులో సమావేశము.

అయ్యో, నూతన రాజ్యాంగ సంస్కరణ ప్రకారము ననుసరించి రాజ్యాంగ సమర్థులతో చెప్పుతూ కానన నిర్మాణములకు యెన్నికలును, సామాజ్య కానన నిర్మాణములకు యెన్నికలును, జరుగజున్నవి. గుంటూరు మండలమునకు ముఖ్యుల సభ్యుల చెప్పుతూ కాననసభకు సన్నకొనవలసియున్నది. గుంటూరు, నెల్లూరు, జిల్లాల తరపున సామాజ్యకాననసభకు ఒక్క ప్రతినిధిని యెన్నికొనవలసియున్నది. సంజాయి రాష్ట్రము లోని అమృతసముదాయం గత వర్షమున జరిగిన శాసనసభకు సభ్యులను తీర్మానించిన తీర్మానములను, మహాసభ పుణ్య క్షేత్రమున జరిగిన ఆంధ్ర రాష్ట్రమునకు వామోదయైన తీర్మానముల నామోదించువాడు, మాత్రమే జాతీయవాదులు. అట్టివానిని మాత్రమే యెన్నికొనవలసియున్నది. ప్రతి నిధుల కొక్క రూపాయ ఉన్నది. ప్రతినిధులకు భోజనాది : ఉపాయము ఒకరూపాయను. గుంటూరు మండలము లోని జాతీయవాదు లెల్లరు నిర్దేశి మహాసభించి జేయ గోరుచున్నారము. ముందు అహస్యసంఘాధ్యక్షక, అధ్యక్షక, నియోజనములసంగతి తెలుపుదును.

సుంకర వెంకట సుబ్బారెడ్డి.

ప్రధాన కార్యదర్శి.

సహాయ నిరాకరణము.

అయ్యో, సహాయ నిరాకరణోద్యమము కట్టి ఆంధ్ర రాష్ట్రము సంఘమువారి యుద్ధేమింకను బహుళవదలేను. తెలుగువారికి ధోరణినిబట్టి చూడ నీ యుద్ధమును దాన క్రి గలుగజుట్టు అన్నది. ప్రజలయందుగూడ సట్టిభావము కల్గుతున్నది. రాజ్యాంగ శాసనసభయందు జరిగింది నిర్ణయించుటలకు తాళవచ్చుననుకొన్నను, ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని యొకటి ముందుగ నిర్ణయించుకొని, శాసన సభకు జోపుట యుక్తము. అందరూ శాసనసభలో నుండుట మిక్కిలి యావశ్యకము. కావున ప్రత్యేకము రాష్ట్రమునకు జరుపుటకు విలువలేదును ఆంధ్రేశమునందే శాసనసభకు జోపు ప్రతినిధులైనను, ముందుగ నొకవోటు సమావేశమై తమ కర్తవ్యము నిర్ణయించుకొనుట ముఖ్యోపకరణము. ఇది యెట్లుండ నెన్నికలు దగ్గరబడినవి. ఇప్పటినుండియు కృషిచేసినగాని కార్యము లనుకొనినట్లు సాగవు. కొన్ని కక్షలనుబట్టి రివలకే వని ప్రారంభించియున్నాడు. ఎన్నికలయందు పనిచేయుట యన్న కృత్యమునామయితో గూడుకొన్నదిగాని తమాసా గాదు. తుదకు శాసనసభకువారు సహాయ నిరాకరణ మంగిలించినయెడల అప్పడేదీనిన పట్టినయితే సేమగును? ప్రజలయందు రాజకీయతరీఖానము కలుగజేయుటకు సహాకారియైనదని సమాధానము కల్పించుకొనినను కొందరి కది సంతుష్టికరముగ నుండదని నాకేగాక రాజకీయ విషయముల యందనుభవజ్ఞులగు కొందఱు పెద్దలకు దోహదచే గర్తవ్య ములొనితురని ఆంధ్రహాసములకు విన్నవించుచున్నాను.

సే. సీతారామమూర్తి

గుత్తికొండ మునుకుండ బి.జే.త్రము.

ఇది మిక్కిలి పురాతనమగు తీర్థయాత్రలలో నొకటి యైయున్నది. గుంటూరు జిల్లా, పల్నాడు తాలూకా, గుత్తి కొండ యను గ్రామమునకు 3 మైళ్ల దూరమున అరణ్యములో ఒక పర్వతమునకు ఈ బియ్యము ఉన్నది. లోనికి ఒక పర్వతము దూరము వెళ్లినయెడల అక్కడ కొలనులో నిర్మలమైన ఉపక ముండును. ఆ కొలనులో ప్రతి సంవత్సరమున ఆషాఢ శుద్ధ ఏకాదశినాడు వేలవేల యాత్రీకులవచ్చి స్నానమాడిపోవుదురు. అదిసమేగాక ఇతర పరవడిననులలో గూడ తక్కువ, గుహ్యము కట్టిచీకటి గనుక కేరసాయిలు బుద్ధ దీపములను ఉపయోగించుటకుల పొగ మనుష్యుల ముత్యలలోనికి కండ్ల లోనికి పోయి ఉపరి తిరుగవలయును, ఒక్కొక్కప్పుడు ఆరిపోయి తవ్వమార్గమున పోయి ఆపాయము పొలుగుట యను తటస్థించుచున్నది. లోపల దారి ఎరుదు దిగుడుగా నుండుటకుల మనుష్యుల తలలకు వైరాగ్య తగులుచున్నది. కనుక యాత్రీకులకు ఈ శ్రమ తప్పింక నెంతియ గ్రామము లో వందలమూలమున కొంతవరకు భాగుచేయించి కొన్ని చిన్న లాండరులను వేయించుచున్నాను. ఈ దెబ్బతో తల పెట్టిన కార్యము పూర్తిగా కొనసాగునట్లు కనుపించు గనుక

తెలుగువారిలోని ప్రతి భర్తాత్ముడును కర్తవ్యసారము ఈ ఉద్యమమునకు ధనసహాయము చేయవలసియున్నాను. ఎవరైనను సహాయము చేయదలచినవాడు దేయ్యును నాకుగాని ఆంధ్రప్రతిభాధిపతులగు మురారా శ్రీ కాశీనాథుని నాగే కర్పరాయ వంతులుగానికిగాని చేరలాగు వంతు ప్రాధులు. అక్కిరాజు వాడుడేవరావు. గుత్తికొండ పిడుగు రాళ్ల పోర్టు గుంటూరు జిల్లా.

కృష్ణామండల రైతుసోదరులకు విజ్ఞప్తి

(ప్రస్తుతము మన కొనగబడిన రాజకీయసంస్కరణము లనుబట్టి 4 స్థానములు రాజధానికేరయందు మన కొనగబడి నది. ప్రజాతత్వమున ఆస్థానములనంది ప్రజాసేవ జేయుటకు యెనమందు) నభ్యర్థముగా నిలిచింది. మరకొందరు ప్రజాతత్వమును నలుపుచున్నట్లును తలచెను. అభ్యర్థితవారిని కాబోవువారిని చక్కగా విచారించి కార్యభారమును కార్యగౌరవమును ద్వివిధ కృతకృత్యులకుల పట్టవలసింది.

వైసవిసరించిన తిరుగులోనే నొక్కడడనై యున్నాను. నేను గొప్పవిద్యావంతుడనిగాని, రాజకీయ వ్యాపార విప్లుబుడనిగాని చెప్పగొను సంకీర్తనకర్తకా లేవు. నేనిది తరకు గొప్ప శాఖాధిపతికార్యములకు చేసినవివాద చెప్పజాలను. కాని రయితులకు కలిగియేకవ్వమైనను నాకిగా భావించి అది తొలగునరకును సుక్రమాంధోళన చేయుట నా కభ్యాసమైనవిద్య. నాయొక్కయునాభాదినంతయొక్కయు జేయలభ్యము, నా రైతుసంఘమునంత యిమిడి యుండుటచే, నామిత్రములకు చేయిమిడి విశేషములేదు. మాటి 75 మందిగల సం. రైతుసంఘమునకు నేను సభివదలగా వెళ్లుటకు గర్వము పొందుచుంటిని

అయితే ప్రజాప్రతినిధులుగ నుండువారు గొప్ప విద్యాధికులుగ నుండి తీరవలెను సభిపాతము నాకు లేదు. తనసంఘమునకును నేభావలో నన్నదో యేభావలో తన సాంఘికల కన్యములకు ప్రతినిధి గ్రహించుచున్నాడో, ఆ భావలో నే చక్కగా కాననసభలో వెల్లడిచేయుకలవారలెల్ల రర్హులయి తద్వారా తరిపాలన శాఖామలలో జరుగుట సంభవించుననియు భాషించుచు క్రాష్ట్రము నిర్దించు ననియు నాయభిప్రాయము. ప్రతినిధులకు తంపునాడుకు ప్రతినిధులుగ వనచే యుదాహరణ యొకసంఘమువారై యున్నపుడే స్వతరిపాలనకు పూర్వమును వర్గ మేర్పడును. కాని రాజకీయసభలకు సభికుల నుగా కట్టకు సంపినంతకాలము మన యభివృద్ధి గుంటుపూవులు పూయుచుండును. మనసామర్థ్యము కారిపామర్థ్యము కొలక బద్దతో కొలిచినపుడు మన సామర్థ్యమునుక కొరకవడిన పనుగాక మనముచేయు ప్రజాతత్వమును వారి ప్రయత్నములకన్న నూరురెట్లు ఫలకారి కాగలవని నా దృఢనిశ్చయము.

మన కన్యములు తొలగించుటకు ఇతరుల సాధనములు కావచ్చును. వారి సాధనముల కారణయే సమర్థులమును. మన రైతు సంఘ మిది జేయునకే గాక యితర శాఖల నకు గూడ జీవము నెరుగుచున్నది. రాజ్యమునకు పునాది యన వచ్చును. నిజమగు శాఖాధిపతి ఒక గింజకు కది గింజలు పండించువాడే యై యుండగా తరతరములుగా రైతు పొందు కన్యములు మితిలేక యున్నవి. రైతు యైక్యతయు కలహములమిది కెందుకలతోను, రైతు సంకీర్తనలకుల గౌరవము పొడధూరితోను విచ్ఛేదించుచున్నవన్న సంకతి అనుభవనములను మీ కందరికి విదమే. ప్రభుత్వమునకు రైతుసభకు, జమిందారునకు రైతుసభకు, అధికారవర్తనకునకు రైతుసభకు మధ్య వెన్నెయో నమస్యము న్నువి. వర్తాధార మగు మెరకభూములవారికి, అభివృద్ధి జగదధారములగు చెలువులు క్రింది సాగుభూములవారికి, సంస్కరణరహితములుగా నున్న డెల్టాభూములవారికి చాలా యభివృద్ధి కావలసియున్నది. నెకెల్లంటు విషయము మన కార్యకర్తములలో ముఖ్యస్థానము నాగమించుచున్నది. విద్య అభ్యాసము, డెల్టా సంస్కరణములు నూతన ప్రాత్యేయ్యము కృతసామర్థ్యము మొదలగు విషయము తెన్నెయ్యుచున్నది. బడ్జెట్టు విషయము పాలితుల యభివృద్ధికి కట్టుకొమ్మ. ఎవ్వరైన ద్రవ్యము ప్రధాన కాళులకు లభించునట్లు కానన కర్తవ్యము ప్రయత్నించ వలెను. వారికి మీ గొప్ప తోడ్పాటు ఆవశ్యకము. ఇట్టికలహమున సభ్యులకులధ్యను ప్రజలమధ్యకు ఉధయల తోడ్పాటుకొరకు కొందరైనను రైతులు సభ్యులుగా నుండుట కర్తవ్యము. రాజకీయమరములలో నాకు జాతీయవాదమరమునకే యభిమానము. నే నామరకడ్డకని

చెప్పకొనుటకు గర్హించెదను. నేను ఇంతకాలము జాతీయవాదియగు ఏరైతెనను నిలిచినవో నేనుమాటకొని నాసామర్థ్యముకొనిది వారికి తోడ్పడి నేనితరముగా రైతు సోదరులకు చేయదగు సేవ చేయటకు చేయించెదని. "రైతు" ప్రతిక స్థాపించి రైతు కన్యనిష్ఠులములకు పరస్పరము తెలుసుకొని ప్రభుత్వమునకు తెలిపి తగినంత కర్పరలో స్వతరిపాలనను జూచుటకు నేనిచ్చగించును. 19 వ తేదీవరకు మాటి జాతీయవాదియగు రైతు నిలబడవో నాకుతప్పదు. నేను ఈవిషయమై మిమ్ము దర్శించుటకు నాకుగల సమర్థాయము మిరతగుదురు. నే నివిషయమున ధనము వెచ్చించుటకు మాడ ఇచ్చవడను. నేను జయమొందినను అకజయమొందినను ఆ మంచి చెడ్డలు నారైతు సోదరులచే గాని నానికావు.

కవుతరం, } కామూరి వేంకటాచలకవి.
10-8-20.

కాకినాడజాబు.

కాలమాసస్థితి.

ఈ జిల్లాలో కాలమాసస్థితి ఏమియు భాగులేదు. వర్షములులేవు. ఎండలు వేసవిలోకంటె యెక్కువగా కాయుచున్నవి. పంటలు డెల్టాలో నయినా సరిగా వండ్లవు. మెట్టతాలూకాలలో ప్రాగుటకయినను నీర్లుండునా లేదా యని గంజనము. డి. పి. డెల్టా భువము అధికార్లు వేరకాళములు రయితులకు చేయని నిరాదరణ మాములు ప్రకారమే యున్నది. వయ అధికార్లు అసానుభూతికి కనిపెట్టి వారిని సరియైన ప్రోత్సాహికి తీసికొని కార్య కల్పకర్తయైయెడల క్రింది యుద్ధోగ్యులబాధ తుంతుగా నుండదు.

ఆ.కొ.గృ.స్థితి.

రాజమహేంద్రవరము పుష్కరములకు వెళ్లి వచ్చినవారిలో ముఖ్యుల వారికివేది వలస యీ కట్టలుములతో చని పోయిరి. అచార నియమముల పెద్దలు బాగానే యున్నార. కాఫీ దుకాణములలో సరిగా పవనముగాని ఉపమా యుద్ధే నలు తిని విచిత్రులములయి కాఫీ టీ మొదలయినవి ప్రాగిన తడుచువాడకే యీ వ్యాధి సోకి మరణము సంభవించెను. వారికి తీరత్రములు దుఃఖపూరితులయి బృళించుచు న్నార. తీర్థ యాత్రలలో మరదోభలకంటె కాఫీ మోటున్నవలస వదులువాడవడ కలగుచున్న ప్రాజాపాయమును గురించి బోధించుట యత్యవసరముగా కన్పట్టుచున్నది. కాలితిమిలోను యితర న్యూక్లలోను క్రిందమున మోడ్లు మూడ్లు రులు భారమున కొనారి యైనను బాటర కట్టియు పడేకలులు చేయుచు చుట్టుముట్టములను నీగరెట్లు కలబ్బుట, ఏమోటులుగా పడితే అచారములలో ఫలహాసములు చేసి కాఫీ, టీ, సోడా మొదలయివి ప్రాగుట కాచుట్టి ముడవోటుయిట్టి నునిన ప్రాగుట యీ మొదలగు వానివలన గలగు మహా ప్రవలములను గూర్చి, మనమును సచ్చుకటల బోధచేయుచుండు చాలా మంది.

స్థానిక స్వతరిపాలనము.

కాకినాడ తాలూకా బోర్డులోని కోరంగి సర్కిలుకు 6 తేదీని జరిగిన యెల్లక్షుకు మూడుసంధలమంది వోట్లకు వయగా వచ్చిరి. ఎవ్వమకు యింకమంది రాలేదు. 6 గురు దరభాన్తుదార్లలో 1 నుదివోల్ల గోపాలముగాను యింకరం గ్రామమునవపు 2 శ్రీవల్లభరాజు తొకట అప్పల నృసింహ రాజు గారు సా. సేవబ్రహ్మ డేవంకి 3 రేమెళ్ల వెంకటాచలనింగారు సా. దుర్గుమల్ల ఎత్తుకొనబడిరి. తాలూకాబోర్డులోని నామినేటెడ్డు పంచమమెంబ రగు శ్రీ ముత సోమరాజుస్వామిగానుమాడ వచ్చిరిగాని ఏకారణముచేతనో ఎవరికిన్ని కూడా వోటు వెచ్చుకుండా వెళ్లి పోయిరి.

కృష్ణాజిల్లా భీమవరముతాలూకా చెరుకుమిల్లిగ్రామములో నుమాడు నాగే.డెల్లకెరం క్రొవ్వన శేవరామ పుత్రుడని. య ననుచేతతో రిడింగురూము స్థాపించబడి, స్థలములేక స్వంతభవనము కట్టబడి యుండలేదు. ఇత్యుకు భీమవరం నేని జను డిప్యూటీ కలెక్టరువారగు మురారా రావు సామేలు జయంతి రామమూర్తి పంతులుగారు మ్రాగామములో స్థలము ఇప్పించినారు. ప్రస్తుతము భవనము తాటియాకుతో అస్థలముతో నిర్మించడినది. ముందు వెంటజి భవనము కట్టబడుట గ్రామస్థులు రు 315 లు విరాళ మొసంగియున్నార. ఇంక కొందరిరాళ్లమును సంపాదించి వెంటజిభవనము కట్టబడుట ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. (కార్యదర్శి)

